

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap“ ára hetenkint egyszeri megjelenéssel: Egész évre 1 ft 80 kr. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 50 > Egyes szám 4 kr.	A „Magyar Néplap“ és „Mozsgarda“ előfizetési ára: Egész évre 8 ft — kr. Fél évre 1 > 50 > Negyed évre — > 80 >	Szerkesztők: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	A „Magyar Néplap“ ára hetenkint háromszor megjelenéssel: Egész évre 6 ft — kr. Fél évre 3 > — > Negyed évre 1 > 50 >	A „Magyar Néplap“ ára hetenkint háromszor a „Mozsgarda“-val: Egész évre 7 ft 20 kr. Fél évre 3 > 60 > Negyed évre 1 > 80 >

A képmutatás apja.

Ha az ördögöt a hazugság apjának mondjuk, Bánffy miniszterelnököt méltán nevezhetjük a képmutatás apjának. Abban a beszédben, melyet a husos fazék potrohós vitézeinek ujesztendei üdvözlésére felelt, annyi képmutatás és ámitás van, hogy szinte csodálkozunk, miként merete oly gyerekes együgyűséggel elmondani.

Mintha egész kormányzása alatt a békesség helyreállítása képezte volna egyedüli törekvését, éppen úgy beszél. Azt állítja, hogy *felekezeti érdekeket* soha nem sértettek. Ebben az egyben igaza van. A felekezeteket nem támadta a liberalizmus soha, de annál jobban támadta és sértette az *egyházat*, mely nem felekezet. Bizonyítja az egyház tanítása, mely az új törvényeket elítéli. Bizonyítja az összes püspökök nyilatkozatai, kik e törvényeket *szerecsőtlen* törvényeknek nevezték. Bizonyítja az egyház igaz gyermekeinek állásfoglalása, kik hősi elszántsággal, kitartón küzdöttek e törvények ellen. S bizonyítja ő szentségének, Krisztus Jézus helytartójának, egyházunk látható fejének levelei, melyek bizonyára megérkeztek a legfelsőbb helyre, hogy figyelmeztessenek a veszedelemre s óvjanak tőle. Hogy mindennek dacára Bánffy Dezső azt meri mondani, hogy e törvények semmi tekintetben se foglalnak magukban sérelmet, az csak az ő makacosságának és megátalkodottságának bizonyítéka. Hisz az apostoli király első minisztere kálvinista, miképen akarhatja tehát ő magyarázni nekünk, hogy mi képez vallásunkra, egyházunkra nézve sérelmet? Hisz e vallásnak még alapelveivel sincs tisztában, az egyház iránt rokonszenvvel se nézeténél, se nevelésénél fogva nem viseltethetik. Hisz az ő lelkét Kálvin lelke csókolta meg, mely az egyház iránt engesztelhetetlen, gyű-

lölettel volt eltelve. Igazi Bánffy-féle együgyűség kell hozzá, hogy ezek után is Bánffy ur akar nekünk oktatásokat adni a hitre vonatkozó dolgokban. S aztán komolyan gondolja azt, hogy az egyházfejének, az apostoli püspököknek, az egyház igaz hiveinek eléje tesszük a naszód-besztercei pandurkáplárt s az ő szemeknek kedveért nem Krisztus helytartójára, hanem a liberális füles Luciferekre hallgatunk?

Ne tessék ámitani atyafi! Ne tessék a bűnt eltagadni. Ha volt elég bátorságuk az uraknak elkövetni a gonosztságot, legyen bátorságuk azt be is vallani. Ámitással akarni boldogulni nem becsületes dolog. Hanem hát igaz, hogy a liberális urak nem igen szokták az eszközöket tisztaságuk szempontjából vizsgálat alá venni. Csak azt nézik, jök-e céljuk elérése. S ha jök, habozás nélkül megragadják, ha belsár tapad is hozzájuk. A pogányság törvényei bizony sértik az egyházat, bármint tagadja is azt Bánffy ur és a husos-fazék gőzén éldelgő csatlósai.

Ez az állítása is csak annyit ér, amennyit az a másik, hogy az új törvényeket a *közvélemény helyeslése* mellett hozták be! Hallod-e ezt magyar nép! Azt mondja a miniszterelnök, hogy te helyesled a polgári házasságot és cafrangjait. Azt mondja, hogy te kívántad ez alkotásokat. Hát igaz ez? Hitted volna-e, hogy miniszterelnök ily arcátlan föllentésre is készen legyen valaha? Gondoltad volna-e, hogy még azután a sok tiltakozás után is, melynek kifejezést adtál, terád merjen Bánffy ur hivatkozni? Az anyakönyvvezetők alig mernek az utcára kimenni, mert félnek a néptől, hogy megkövezi; a jegyeseket majdnem karhatalommal kell a polgári hivatalba kényszeríteni s ha a farmatimpos komédia nélkül kaphatnának egyházi áldást, feléje se néznének Percel ur közegeinek; a házdetési egérfogókat vasszegekkel

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

ugy kell a falra erősíteni, hogy levételük még a kasszabetöröknek is derék munkát adna, mert másként ellopják és összetörrik; szóval minden módon kifejezi a nép, hogy utálja, megveti e törvényeket, s ime Bánffy Dezső ujév reggelén nem szégyeli azt mondani, hogy e törvényeket a közvélemény, tehát a közönség, a nép helyeslése mellett léptették életbe.

Ez ám az arcátlanság! Hisz ha a nép tel- szése szerint járhatna el, nemcsak az új paragrafusokat tépné ki törvénykönyvünk- ből, hanem Bánffy ur füleit is leszaggatná, amiért életbe léptette s amiért most a népet azzal rágalmazza, hogy annak helyeslése kísérte e törvények életbe léptetését. Bánffy féle igazmondás!

Tisztelt Bánffy ur, ha ön nem füllentett, akkor miért emlegeti, hogy meg kell akadályozni, hogy az új törvények megváltoztatására pártok alakuljanak. Hisz ha igaza van, ha a közvélemény, a közönség helyesli e törvényeket, akkor ily párt nem alakulhat, mert a közvélemény nem támogatja, tehát nem lehet veszedelmes a liberális pártra. De a liberális urak félnek ily párt- tól. Tehát ily pártnak van alapja, van közön- sége, mert remegnek tőle a liberálisok s el akarják nyomni. De ez esetben mázsás hazugság az, hogy a közvélemény helyeslése kísérte a „nagy mű” befejezését, azaz az egyházpolitikai törvények végrehajtását. S aki e mázsás hazugságot nem pirult elmondani, az Magyarország miniszterelnöke! Szegény hazám!

Bánffy ur azt akarja, hogy a béke évének tekintsük az ezredik évet! Hm! Hát aztán mi duljuk föl a békét? Hát talán mi raboljuk meg a népet honpolgári jogaitól? Mi becstelentjük meg az alkotmányt? Mi vesszük körül a békés polgárt zsandárral és katonával? Mi kényszerítjük hóban, vízben, fagyban, sárban, „dermesztő” hidegben az Isten szabad ege alatt 36 órát tölteni? Mi zaklatjuk folytonosan fináncal végrehajtóval? Talán a mi cinkosaink azok a száraz ágra való választási elnökök, kiknek sem az alkotmányosságról, sem az igazságosságról, sem a népjogról, sem a becsületességről sincs fogalmuk? Kik dulják föl tehát a békét? Kik veszélyeztetik a társadalom nyugalalmát? Hol vannak a szegény nép jogainak bitang zshiványai? Hol vannak a népet kinzó utszéli betyárok? Hol vannak, Bánffy uram? Ha békét akar, úgy börtönbe a gazokkal, még ha tucatszámra lierálják is a liberális képviselőket? Törvény elé a törvény- tiprókkal? Ne tessék képmutatón nekünk predikálni. A békét nem mi veszélyeztetjük. A háborúságokat nem mi csináljuk. A nép jogainak bitang ellenségei nem a mi sorainkban vannak.

Békejobbot akar nyújtani? Ha a békét zavaró becstelenségeket csakugyan meg kívánta szüntetni,

(amit ugyan nem hiszünk), szívesen vesszük; de jobbát, — engedjen meg, azt nem fogadhatjuk el. A zsarnokság annyi ténye fűződik ama kéz- hez, hogy kifogástalan intézkedések tisztító tűzé- ben soká kell vezekelnie, míg kezünk szorítására méltóvá leszen.

Ami a választások tisztaságának biztosítását illeti, ki kell mondanunk, hogy Bánffy urat nem tartván annak az embernek kinek szava hitelt érdemel, ígéretét egyáltalán nem hisszük. A sertés a mocsarat szereti, nem a verőfényt. Nem fog Bánffy ur tiszta választást csinálni soha se? Az erőszak, a hatalmi basáskodás, a vesztegetés, a félemlítés, a fenyegetés ép úgy fog működni, mint eddig. De hogyan is? Bánffy és becsületes választások! Hiszi ezt valaki? Kicsoda? Hol az az ember? Kitömetjük! Tudják ők nagyon jól, hogy amint becsületes választásokat csinálnak, a liberalizmus megbukott! Már pedig azt meg kell menteni. Ha egyebért nem, hát azért, hogy Percel miniszter ur könnyebben kaphasson váltó-zsirán- sokat.

Ezeket kívántuk megjegyezni Bánffy ur újévi képmutató öblögetéseire. (—i.)

POLITIKAI HIREK

A kormány tervel. Már híresztelik a kóser libe- rálisok, hogy az esetre, ha a választások alkalmával a nép be nem adja derekát, el nem hagyja magát egészen tiporni, a zsidójármot nyakába nem veszi és nem áll be zsidó-liberális kormánypártinak, hát akkor a jövő választásoknál a kormány a népet *halomra löveti!* — De a nép ezen ijesztgetések által nem engedi magát megfélemlíteni. Majd megkérdi, hogy ilyen alkotmányra tett-e esküt a magyarok királya? Benn foglaltatik-e a nép legyilkolása is a koronázási hitlevélben, melyet szeretett királyunk koronázásakor kiadott és sajátkezűleg aláírt? Arra valók-e nép véres verejtékével fizetett és fenntartott katonái a magyar királynak, hogy azok a királynak békés és hű polgárait legyilkolják és halomra lökik? — Megkérdi, hogy alkotmányos kormány kor- mányozza-e Magyarországot a legalkotmányosabb király nevében, avagy Karaffák és Haynauk? — Vagy legyen szabad választás vagy ne legyen választás, mert az olyan választás, mint a nyitrai és stomfai, az alávaló gazság, az hazaárulás! És azt a kormányt, amely ily választásokat rendez, *vád alá kell helyezni*, azzal a kormány- nyal tovább nem szabad tárgyalni, mert különben az ellenzék is bünrészesévé lesz az ily kormánynak. Vagy vagy. Ebből nincs kibuvója se Apponyi se Ugron párt- jának. Ha a népnek jajveszékése nem hat el a királyhoz, az alkotmány védelmére kiontott ártatlan vérenek párol- gása talán el fog terjedni a trón zsámolyáig.

Kérvény a stomfai választás ellen. A stomfai vá- lasztás arcátlanságai a képviselő házban mégis csak szóba kerülnek. Már azt hittük, hogy a néppárt ismerve szabad- elvű párt igazságérzetét, mely minden hamisságot jóvá- hagy s a legaljasabb dolgokat is helyesli, ha a liberális

párt érdekében történnek nem is fogja megtámadni Latkóczy mandátumát. De még se hagyják annyiban a dolgot. Tegnap a pozsonyi néppárt egyik lelke: *Havlicsek Vincze* pozsonyi plebános budapestre jött, hogy a mandátumot megtámadó kérvényt benyújtsa. Olyan hírek mellett, aminők ez ügyben itélkeznek, nem lehet ugyan orvoslást remélni, de azért amit lehet azt meg kell tennünk, az igazság érdekében.

A miniszter igazmondása. Már megírtuk, hogy a néppárti iroda igazgatója Percel Dezső belügyminiszternél panaszt emelt, hogy a néppárti nyomtatványokat a csendőrök elkobozzák. A miniszter ur azt felelte, hogy ő ilyesmiről nem tud és ez ügyben indít is szigorú vizsgálatot. S íme, mint az „*Alkotmány*”-nak Zohorról írják, ily pananasszal már decemberben fordultak Percel urhoz. Tehát a belügyminiszter urnak kellett tudomással bírnia az erőszakoskodásról s mégis el merete mondani, hogy ilyesmiről eddig nem hallott! — Ennyit ér a liberális urak igazmondása!

A zichyfalvi mandátum. *Dániel* László, a zichyfalvi kerület orsz. képviselője, mameluki érdemeiért Nógrádmegye főispánságát nyeri koncul. Az így megüresedett kerületben máris készülődéseket tesznek az új képviselő megválasztása dolgában. A kerületnek két jelöltje van: Gróf *Karácsonyi* Jenő, néppárti programmal és *Dániel* Pál, — az előbbeni képviselő bátyja — kormánypárti programmal. Karácsonyi gróf, mint zichyfalvi nagybirtokos, szép reményekkel nézhet a választások elé, ha ugyan a kormány jónak nem látja a nyitrai és stomfai erőszakosságot megismételtetni.

Politikai ujév.

Igy ujév alkalmával nemcsak a békés polgárok között indul meg az üdvözlés, hanem bevett szokás, hogy a politikai pártok is üdvözlők vezéreiket, egy, a nyilvánosságra szánt beszéddel, amire azok ugy válaszolnak, hogy válaszukban jövő évre szánt politikai magatartásukról értesülnek az érdeklődők. Ime a következőkben számolunk be, a politikai pártok gratulációiról!

A kormánypárt tagjai először *Podmaniczky* Frigyes bárót a gigerli pecsovics-pártelnököt keresték föl, ahol *Perczel* Béni üdvözölte a kormánypárt nevében. Beszéde közben arra a tapasztalatra jutott, hogy „*e két év alatt imádott hazánk egy évszázaddal haladt előre.*” Majd meg fohászodék az ég áldásáért a pártelnök, *Podmaniczky* „*homlokára*”. *Podmaniczky* összetartásra buzdította a pártot. A párt innen szivrepeső örömmel hajtattott Budára, ahol *Bánffy* kipödrött bajusszal fogadta hivat. **A szónok** *Berzeviczy* Albert volt. A párt husz éves multját kavargatta. Majd áttérve a mostani helyzetre szörnyen kívánta, hogy a szenvedélyek *lecsillapuljanak* és *Bánffy* békében maradhasson.

Nosza válaszoltatott erre *Bánffy* által. Beszédében kérkedett a felség bizalmával és könyörgött a pártnak, támogassa őt továbbra is. Előhozakodott a nehéz feladattal, amit *megoldott*. (Ez a kath. vallás sérelme és a zsidó uralom megalkotása.) Szerinte a párt husz év alatt sok „üdvös” dolgot létesített. (de mennyi adót, Istenem!) „*A ti szives támogatástok, — ugymond, — és az ország nagy közvéleményének helyeslése (a Király-utcai zsidók ovációi) tette lehetővé, hogy e nagy művet immár befejeztük (eladták az országot) és most már szükséges, hogy az új alkotás, — nem sértve a felekezetek érzelmeit, (ah! világért sem,) a nép véérébe menjen át.*”

A beszéd folyama kiterjeszkedik a kiegyezésre is, elütve egy-egy nagyszemöldökű körmondattal a tulajdonképeni tervet.

Végszava az volt, hogy ezen évben is, mint a multban zavartalanul élvezhessék az összetartás barátságát.

A párt nagy nehezen megmenekült *Bánffy*tól és rohant *Szilágyi* Dezsőhöz, ahol *Münnich* Aurél mondta el üdvözlését, amire *Szilágyi* válaszolt is, elhadarva egyetmást az elnöki kötelmekről és annak fontosságairól.

A pártönkivüli képviselők szintén tisztelegtek pártelnöküknél, *Péchy* Tamásnál. Mintegy tizenöt tagu küldöttség kereste fel lakásán az öreg *Péchy*t, élükön *Bathhány* Tivadar gróffal, aki szerencsekívánataikat tolmácsolva, hangsúlyozta, hogy a párt törekvése a *mostani kormány által felzavart csend és nyugalom helyreállítása*. *Péchy* Tamás válaszában buzdította összetartásra a pártot; tartsanak ki az alapon, melyen állnak, mert csak így szolgálhatnak igazán a hazának. Ezután a párt üdvözölte táviratilag gróf *Szapáry* Gyulát Taksony-ban.

A nemzeti párt tagjai a párt helyiségében *Horánszky* Nándor elnökle alatt ülést tartottak, amely alkalommal, *Horánszky* indítványára *Apponyi* Albert grófot Pozsonyban táviratilag üdvözölték. Majd *Bánó* József tartott az elnökhöz hosszabb beszédet. A mostani kormányt korcs fiúnak, romlott gyermeknek nevezte, mely eltékozolta apja hagyományait, — a nemzet becsületét, a nép szabadságát. Az igazság megszűnt, a birákat a kormány befolyásolja. Az egyházpolitikai gyűlölkedést az egész országban megcsinálta. A földművelők nyomorba vannak sujtva. Amerre nézünk romokat látunk. A földbirtokosok tönkretétele végzetes Magyarországra. Beszédét azzal végezte, hogy a millénium évében verjék meg a mamelukokat, — mint azt *Napoleon* tette, *Egyiptom* piramisai alatt. Hozsantartó zajos helyeslés követte szavait s végül *Horánszky* köszönte meg a párt bizalmát.

A függetlenségi és 48 as párt a józsefvárosi körben ülésezett. *Komjáthi* Bélát a párt nevében *Justh* Gyula üdvözölte, amire *Komjáthi* válaszolt. Különös politikai nyilatkozatokat nem tettek; tisztán az ujévi kívánatok szük keretében mozogtak. A párt üdvözölő táviratot küldött *Kossuth* Ferenczhez, aki most *Nápoly*-ban élvezi az olasz haza friss levegőjét.

A néppárt részéről számos gratuláció érkezett gróf *Zichy* Nándorhoz, telve bizalommal és reménnyel arra, hogy a párt annyira meg fog az idén erősödni, hogy a törvényes állapotot, a megsértett népjogot vissza tudja állítani.

Zichy Nándor gróf ezekre külön válaszol.

A hercegprimás milleniumi pásztorlevele.

Magyarország biboros hercegprimása, *Vasary* K. esztergomi érsek ő eminenciája az ezredéves ünnep küszöbén főpásztori körlevelet bocsátott ki papságához, mely azonban az egész nemzethez szól. Erős hazafüi érzés és fenkölt vallásos szellem lengi át ezt a főpásztori levelet, melynek első része az ezredéves ünnepről szól általában, a második része a nemzeti ünnep egyházi megülésére vonatkozó rendelkezéseket foglalja magában. A gyönyörű körlevélből a következő főbb részleteket közöljük:

„Az ünnepséggel kezdődő ezredik évében annak, hogy atyáink elhagyták ázsiai otthonukat s ezen az áldott földön telepedtek meg, régi szokás szerint s mégis új alakban üdvözlünk benneteket, kedves testvérek s egyuttal kérjük a legjobb Urat, hogy a ki születése által mindnyájunknak örömet hozott, engedje meg az ezredik év méltó megünneplését.“

„Ritka és csodálatos az a látvány a melynek szeretett hazánk, Magyarország lesz a tanuja.“

A mindeneket vizsgáló és előrelátó Isten, a ki „megváltoztatja az idöket és korszakokat, trónusokat emel és dönt le“ nagy irgalmában, „melynek nincs határa“, végtelen jóságában és bölcsességében kivezetvén harcban és békében egyaránt kiváló őseinket keleti hazájukból, hosszú, viszontagságteljes küzdelmek árán e haza uraivá tette őket, melyet a világ teremtésétől kezdve csodálatos és imádandó bőkezűséggel szánt a magyar nemzetnek. Valóban az irgalmas Isten jósága, gondoskodásának kegyessége, bölcsességének végtelensége ez!“

De még más ok is parancsolja az ezredik év minél méltóbb megünneplését.

A kiket Isten ugyanis Ázsia térségeiről kivezetett s elvezette nevének ismeretére, a csodálatos világosságra, a kik a szent kereszttségben megújultak, azokat a kereszténység nagy családjának tagjaivá tette, hogy termékeny vesszői legyenek az igazi szőlőtökének, Jézus Krisztusnak.

Az Isten ezen irgalma a vad népet az emberi társadalom nemes tagjai közé sorozta, vad erkölcséről szelidségre vezérelte és emberszeretetre: a mely egész Európának tiszteletét érdemelte ki.

Ezt az a hit, az a szent vallás tette a melynek az egyház az öre, a melyet szent István, első királyunk terjesztett és ápolt apostoli buzgalommal; ezt a hitet ápolták őseink, ezt védték a törökök ellen vérökkel, fegyverökkel, ezt őrizték királyaink minden viszontagság között tisztán, sértetlenül. Ez a hit össze volt forva a hazaszeretettel s ezt védeni annyi volt, mint védelmezni a hazát; ezért vért ontani annyi, mint a hazáért halni; az egyház hű fiának lenni, annyi mint jó hazafinak lenni.

Dicsó volt akkor hazánk, — Mária országa, — dicsőséges a trón, mert a nagy „Urnó“ védelme alatt harcolt; mert a kath. vallás a harcost Mária katonájává avatta.

Valóban emlékeztetre méltó idök, melyekben az ország sérthetetlen polgárokat, szenteket nevelt! Boldog ország, boldog nép, a melyről Aeneas Silvius is ily magasztólág ír: „Nem volt egyetlen nemzet a föld kerekén, a mely akkoriban országotok ellen mert volna támadni, — oly tiszteletben állott mindenütt a magyar neve.“

Mert hatalmasan megsegítette őseinket az az Isten, a kinek tisztelete bennünk s a ki iránt való hitünk soha meg nem ingott.

Félelmes volt az a kard, a melyet a buzgóság, a hazaszeretet emelt az ellenségre.

A visszavonás pártos fegyvere nem egyszer majd végveszedelembé sodorta e hazát.

Az átkos pártviszályok, s annyi ártatlanul kiontott vér döntötték sirba a dicsó Árpád-házat, ezekből keletkeztek azok a veszélyek, a melyek a hazát pusztulással fenyegették, majd mindannyian.

Sohasem volt siralmasabb ez ország állapota, mint a Sajó folyó partján a tatárokkal vívott vereség után. Es IV. Béla nem a tatárokat okozza ezért annyira, mint inkább a nép bűneit. „Isten — mondja a király — nem akarván tovább büntetlenül hagyni a nép bűneit,

fölkeltette a tatárok dühét, hogy általa mutassa meg istensége hatalmát és eltörölje a föld színéről azokat, a kiknek gonoszsága miatt tőlünk is megvonta irgalmát.“

Elég ismeretesek azok a pártküzdelmek, a melyek az Árpádok, az Anjouk kihalása, majd Hunyadi János és fia Corvin Mátyás után a hazát majd a végpusztulásig zaklatták. A megsemmisülés szélére ér a magyar név, 1526-ban, aug. 29-én a kereszténység egyik legesküdtőbb ellensége, a török miatt Mohácsnál, a hol a király, a főpapság, a főnemesség, a köznemesség disze a jövő reményeivel együtt a sirba szállt.

Es ez a gyásznapi a jövőt fenyegető minden veszedelmével sem képes a küzdelmek megakasztására.

Idézi a levél a rendek pozsonyi gyűlésének VII. Kelemen pápához intézett levelét, a melyben az ország háláját tolmácsolják az egyház és a gondviselés iránt.

A mai napokról és pillanatokról nincs szükség rá, hogy megemlékezzünk. Mert saját szemetekkel látjátok, az állapotok rosra fordultát; látjátok, hogy ebben a szép honban mennyire dúlnak az ellenségeskedések, harag, veszekedés és pártoskodás.

Ezek bizonyára szomorúsággal töltik el sziveiteket, de reméljétek: az Ur megsegít.

Szeressétek a hazát, nehogy tiszteletünk és soha meg nem tört hirünk alább szálljon s a midőn lángoló ragaszkodással vagytok ősi vallásunk s a katholicus ügy iránt, a hazaszeretet számára is meg kell nyílnia sziveteknek, jól tudva azt, se a hazát se a vallást elárulnia nem szabad sőt életünket és vérünket kell áldoznunk úgy a hazáért, mint a vallásért.

Aztán buzdítja a pásztorlevél az ország összes fiait, hogy áldják az Urat, a kinek kegyelméből ez a hon fennáll; örvendjenek, vigadjanak valamennyien, öleljék meg egymást testvéri szeretettel.

A pásztorlevél első része Esterházy Pál herceg és nádor következő imádságával végződik:

„Emlékezzél meg Istennek dicsőséges anyja, magyarok nagyasszonya, szentséges Szűz Mária! emlékezzél meg örökségedről, melyet hű szolgád, első királyunk s apostolunk Szent István neked felajánlott és végrendeletében neked hagyott. Tekints kegyes arccal országodra és dicsó érdemeid által légy közbenjárónk, és szószólónk szent fiadnál, Jézus Krisztusnál. Hozzád kiáltottak őseink és minden inségünkben kiszabadultak, mert folyton folyvást vigyáz itt szemed örökségedre, oh mindörökké áldott asszonyunk. Ezt mi biztosra bevén, gyakran folyamodtunk hozzád és már tapasztalásból tudjuk s mondhatjuk, hogy éretted áldott meg minket az Ur. Ez e remény buzdít most is és e bizodalom lelkesít, hogy oltalmad alá jussunk mi, a te néped, örökséged és nyájad, kik gyermekeid vagyunk és különös pártfogásodért hazánkat is Mária országának hívják. Azért emeljük fel tehát hozzád szívünket kezeinkkel együtt és nagy alázattal kitarjuk szined előtt könyörgésünket.

Oltalmazd is, esdve kérünk és védjed nagyhatalmu pártfogásoddal minden testi, lelki gonosz ellen és hazánkat, hogy mindenha virágzó legyen Isten dicsőségére és néped vigasztalására. Legyen eszköz benne a te esedezésed, hogy az anyaszentegyházat, vagyis a katholicus hitet nálunk és mindenütt a föld kerekén felmagasztalás érje; hazánk püspöki karának és az egész papságnak nyerj isteni segítséget, nekünk pedig tanulékony, engedelmes és a hit cselekedeteivel s gyümölcseivel bővelkedő szivet, nehogy szent fiad bármikor is

méltán megharagudjék reánk és országát tőlünk elvegye. Gyulaszd fel bennünk ósatyáink buzgó szívét és vezérelj a hitetlenkedőket az igazak okosságára, hogy egy szájjal, egy szívvel, lélekkel, ugyanegy hittel szolgáljunk fiadnak, a mi Urunknak, téged pedig tiszteljünk és valljunk nagyasszonyunknak, pártfogónknak, miként valósággal tiszteltek is őseink.

Könyörgünk nagyasszonyunk! apostoli királyunkért, hogy hosszú életet, csendes országot, erős hadsereget, hű tanácsadókat, jó népet, a világ békességét és mindazt nyerd meg neki, a mit ő mint ember és mint király kíván, hogy így népét szentségben és igazságban sokáig kormányozhassa, a siron tul pedig az örök élet koronáját elnyerhesse. Könyörgünk nagyasszonyunk! a karok és rendekért, országunk egész tisztikaráért, hogy a szentlélek ajándékai által fölvilágosítva megismerjék az igazságot, megbüntessék a gonoszt s megvédelmezzék az igazat, hogy a közjó előmozdításán őszinte igyekezettel fáradozván, az árváknak, özvegyeknek és ártatlanoknak igaz lelkiismerettel szolgáltassanak igazságot.

Könyörgünk nagyasszonyunk! egész népünkért, hogy fordítsd ránk anyai irgalmasságot és örökséged polgárait, kiket védelmed alá vettél, megőrizzed minden büntől, kegyességed által kormányozzad, Isten szerelmében megtartsad. Nagy hatalmas esedezésed által nyerj a szüzeknek tisztaságot, a házaselektnek istenességét és jámborságot, a bűnbánóknak bocsánatot, az igazaknak állhatatosságot, az özvegyeknek és árváknak gyámolítást, a szegényeknek pártfogást, az utazóknak szerencsés megérkezést, a szomorúaknak vigasztalást, a megholt hiveknek örök nyugodalmat.

Ne vesd meg kérve esdeklő gyermekeidet és a bűnök bocsánatáért könyörgőket; mindenha tapasztalt irgalmasságod hathatós karjával oltalmazd, mert ámbátor mi megfogytoktunk a fiui kegyeletben, te nem szüntél meg édes anyánk és nagyasszonyunk lenni.

Légy minden bajos ügyünkben szószólónk szent fiadnál, hogy az ő akaratja szerint rendezzük életünket és téged mindenha nagyasszonyunknak, különös pártfogónknak valljunk és tiszteljünk is életünknek minden napjaiban.

Kelj föl tehát édes jó anyánk, te uralkodjál feletünk és szent fiad Jézus Krisztus a mi Üdvözítőnk. Fogadd kegyesen hódoló szívünk esdeklését, melyet ezuttal színed elé terjesztettünk, hogy közbenjárásod ereje által megsegítve a jelen élet után a siron tul az örökkévaló boldogságra juthassunk, Ti pedig édes magyar hazánk védőszentjei, Béla püspök, István első király, Imre herceg, László király, Mór és Geilert püspökök, Erzsébet asszony, nemkülönbén boldog Margit, Kinga és Jolán (IV. Béla király leányai), Isten minden dicsőült szentjeivel együtt esedeztetek értünk a mi Urunk Jézus Krisztusért Amen.

A második részben a hercegprimás az ünnepnek az egyház megyében való megülésére nézve a következőket rendeli el.

1. A jövő vasárnap, dec. 29-én a papság a szószékről hirdesse ki a közeledő ezredéves ünnepet, halát adva az Isten hozzánk való irgalmasságáért.

2. Szilveszter estéjén a hálaadás alkalmából imádkozzanak a pápáért és a királyért.

3. Január 1-én a reggeli első harangzó után, minden templomban félóraig zugjanak a harangok, hirdelve az ünnepi év beköszöntését.

4. Újév napján az ünnepies misén, az evangelium után a pap a szószékről intse a hívőket letérdelésre s mondják el a tridentí szöveget szerint való hitvallást.

5. Január 5-től dec. 20-ig minden misébe beleszövendő a „Missale” Szent Istvánhoz való fohásza.

5. Minden szombaton — az egész esztendőben — este 6 órakor imát mondjanak szűz Máriához, Magyarország nagyasszonyához.

Dr. Bakonyi Elek bánok-szt.-györgyi beszéde.

(Vége.)

Ha ez megtörtént akkor következik az elkereszténytelenítés, amennyiben a szegény embert a legkönnyebb Isten ellen zugolódásra birni, Isten ellen fellázítani. A szegény emberből legkönnyebb az Istenbe vetett hitet, reményt és szeretetet kioltni az aranyborju mutogatásával. Idáig ugylátszik atyámfiak, hogy már mi is szerencsésen eljutottunk Magyarországon is. Az állam el van merülve az adósságban, a nép koldus s így pénz dolgában már mind a kettő a zsidóé. — Az állam már vallás dolgában is a zsidóé, mert keresztény jellegéről a vallásügyi törvények elfogadásával egészen lemondott, az ördög karjaiba vetette magát teljesen. — Már pedig ha az állam, a keresztény vallást és abban az Istent megtámadja menthetlenül elpusztul. Mert míg a kereszténység államokat alapított, a pogányság államokat romba döntött. Példa erre a nagy római birodalom, a nagy római császárság pusztulása és Nerónak, a hatalmas, a kegyetlen Nerónak elveszte.

Ugyanis, midőn Neró a láncokba vert szt. Pétertől azt követelte, hogy tagadja meg Krisztust és hagyjon föl Jézus szent tanának hirdetésével, szt. Péter Nerónak kijelenté, hogy azért mert Krisztus tanításának hirdetését ellenzi, Krisztus követőit üldözi, hatalma, birodalmával el fog veszni, Jézus pedig diadalmaskodni fog.

„Te lész utolsó sarja törzsednek mondá szt Péter Nerónak.” — Neró a keresztényeket tovább üldözte. Ő maga azonban 31 éves korában mint családjának utolsó ivadéka nyomorulttan veszett el, a férgek ették meg és a nagy római birodalom porba omlott, Isten egyháza pedig diadalmaskodott amint ezt szt. Péter megjövendölte.

Egy másik példa. Nagy Napoleon már majd egész Európát leverte, már majd egész Európa lábainál hevert; trónokat döntött össze; de ez neki mind nem volt elég; még szt. Péter trónjára fájt a foga. — Ennek is neki ment. VII. Pius pápát fogságba hurcolta. De ennek az istentelenségnek mi lett a vége? Az, hogy nagy Napoleon trónját vesztette, fogságban halt meg, egyetlen fia is elpusztult, VII. Pius pápa pedig diadallal tért vissza Rómába és szt. Péter trónja ma is áll rendületlenül. Nagybatyjának ezen szomorú esetén okulva, III. Napoleon kereste barátságát és jóindulatát a szt. atyának, IX. Pius pápának; még keresztapának is felkérte őt fia részére. A szt. atya ezt elfogadta. III. Napoleon tisztelete és ragaszkodása jeléül 10.000 francia katonát rendelt díszőrségül a szt. atyának. És nem is volt mindaddig baja III. Napoleonnak amíg csak a jó viszonyt a szt. atyával meg nem szakította. Egyszer azonban a rossz szellem III. Napoleont is megszállta, a díszőrséget a szt. atyától elvette, haza parancsolta, hogy a rablók a szt. atyára, a védtelenre rohanhassanak és birtokát elrabolhassák, amit meg is cselekedtek. — Hogy boszulta meg az Isten III. Napoleonnak az egyház ellen elkövetett ezen árulását? Ugy, hogy III. Napoleon szintén trónját vesztette és ő is távol hazájától száműzötten

végezte be sok kínok és szenvedések közt szerencsétlen életét, egyetlen fiát pedig vad népek ölték meg **Afrikában**. Szt. Péter trónja ennek dacára ma is sziklaerősen áll és tündöklök. — Az elmondottak mind bizonyítékok arra nézve, hogy valahányszor az Isten országa, szt. vallásunk megtámadtatik, mindannyszor trónok, birodalmak omlanak össze és hatalmas fejedelmi családok magtalanul, utódok nélkül halnak ki, — mert se Nerónak se Napoleonoknak utódjuk nem maradt.

Mondok önöknek testvéreim az Urban, egy magasztos példát, arra is, hogy aki Krisztus Urunk által alapított szt. vallásunkat tiszteli, aki magát Isten előtt lealázza, azt az Isten fölmagasztalja még e földön megjutalmazza.

A mi fölséges királyunknak őse habsburgi Rudolf gróf, egyszer lóháton az egész udvarával vadászatra rándult. A vadászatról visszajövet, egy folyópartján megpillant egy szerzetest, aki éppen lábbelijét készült lehozni, hogy a kiáradt folyón keresztül gázolhasson.

„Hová igyekszik szt. atya kérdé habsburgi Rudolf gróf? — Egy haldokló embernek akarom a nagy utra való szt. vigaszt megadni, őtet a szt. gyónás és szt. áldozásban részesíteni, és az utolsó kenetet neki feladni. —

Habsburgi Rudolf gróf látván azt, hogy a sebes ár a szerzetest okvetlenül magával ragadná és így a szerzetes is elvesz Krisztus testével együtt és a beteg is, aki Krisztus testét magához nem veheti, Istenével még e földön ki nem békülhet és ennél fogva az örök kárhozát vár reá, habsburgi Rudolf gróf azonnal leszállt lováról és imígyen szólott a szerzeteshez: „Üljön föl szent atya e róla, e szelíd állapot biztosan átviszi a zajgó hullamokon, és ha végezte isteni küldését, azonmódon térjen vissza, én itt a folyó partján bevárom.“

Igy is történt. A szerzetes elvégezvén szt. kötelességét, visszatért habsburgi Rudolf grófhöz és visszadta neki lovát, hogy az arra felülve, rajta haza mehessen.

„Nem ugy tisztelendő testvér. — jegyzé meg habsburgi Rudolf gróf. E ló Üdvözítőmet vitte, ennek többé nem szabad más halandót a hátán hordoznia.“

Maga a gróf vezette ezen lovat az istállóba és soha többé nem engedett senkit felülni e ló hátára.

Nemsokára rá habsburgi Rudolf grófból császár lett, megalapította a felséges uralkodó családnak és ugyanazon szerzetes koronázta meg őtet, akinek lovát átengedte volt, hogy a szegény beteget az utolsó vigasszal elláthassa.

Habsburgi Rudolfban fölmagasztalta az Ur az ő szolgáját, aki magát az Ur előtt megalázta. Ezen habsburgi Rudolfnak, aki Krisztus előtt magát így megalázta, késő unokája és utódja a mi fölségesen uralkodó királyunk, I. Ferencz József, aki szt. István apostoli koronájával lett magyar királylyá koronázva és ez által a kereszténység, különösen pedig a katolikus vallás védelmezőjévé és pátronusává fölavatva. Ennél fogva nekünk katolikusoknak erős abbéli hitünk és meggyőződésünk, hogy mindaddig, amíg szt. István királynak és habsburgi Rudolfnak utódai Krisztus Urunk által alapított szt. vallásunknak követői és védelmezői lesznek, addig se a trónt, se az uralkodó családot, se édes hazánkat veszély nem fogja fenyegetni, a Mindenható Isten irgalmas és kegyelmes lesz hozzánk. De ha Istentől elfordulunk, az Isten büntetését mi sem fogjuk elkerülni; veszünk kikerülhetlen, pusztulásunk okvetlenül be fog következni, mert sorsát senki ki nem kerülheti; az Isten nem szokott kivételeket tenni, — se személyek, se országok között. Az Osztrák-Magyar monarchia se több az Isten előtt, mint a nagy római birodalom. Ha a

kereszténység őskorában meg tudta védelmezni aranyzáju szt. János konstantinápolyi patriarka egy szegény asszony kis kertjét a hatalmas Eudoxia császárné ellen, mi a 9 millió katolikus ne tudnánk megvédeni szűz Máriának virágos kertjét, Magyarországot a szabadelvű pogányok és hitetlenek ellen? Igenis megtudjuk védeni, csak akarnunk kell. És mi meg akarjuk védeni, meg fogjuk védeni, mert a keresztény nép szívében él az örök Isten és ez a nép felesküdt, hogy inkább meghal, de hittagadó, honarúló nem lesz soha; inkább engedelmeskedik Istennek, Isten parancsának, mint a vallástalan emberek alkotta törvényeknek. Kitől félünk? Ettől a szuette parlamenttől, amelynek már se Istene, se hazája, amely már csak a levegőben függ, mint Mohamed koporsója? Amely parlament se Istennek nem kell már, se a népnek, mert az Istennek hadat izent, a népet pedig a vallástalan törvényekkel elrugta magától.

Ahelyett, hogy a népnek anyagi jólétéről, az ország közgazdasági fölvirágzásáról gondoskodott volna a magyar jegybanknak és az önálló vámterületnek felállításával, és addig is, míg a magyar jegybank fölállítatik egy földhitelbanknak a fölállításával szövetkezeti alapon a kisebb gazdák részére, hogy azok ne legyenek kénytelenek 8%-kos jelzálogos kölcsönökkel magukat tönkretenni, a buzaárak javításával, a káros kereskedelmi szerződéseknek és a gőzmalmoknak, a vámmentes buzabehozatalával üzött visszaéléseknek megszüntetésével, — az elevátorok rendszerének országszerte központi állomásokon leendő felépítésével, hogy a kisgazdáknak legyen hova terményüket lerakni és az eladásig arra olcsó előleget nyerni. Egy rendszeres az egész országot átölelő vasut és uthalózatnak a létesítésével, a vasuti viteldíjak új osztályozásával és ez által a szállítás olcsóbbá tételével, a vitelhéri kedvezményeknek az ország vidékeire való kiterjesztésével — víziutak és csatornák, alapszövezés és az öntözések létesítésével és gondozásával. Különösen az alföldön.

A helyett, hogy a vízjogi törvényt javították volna, az ártérfejlesztési és hozzájárulási arányt igazságos és helyes alapokra fektették volna.

A szeszadótörvényt átalakították és a kisüstökbeni szeszfőzést megengedték volna; — a magyar búzát a romániai és orosz buza — a magyar borokat az olasz és műborok ellen megvédelmezték volna, — hogy a kormány 120 frt. ár helyett a szőlővesszőket ingyen osztogatta volna, hogy a népnek segélyt nyújtson az államnak pedig adóalapot teremtsen — a szőlősgazdák részére különös bankot állítatott volna.

Hogy a földmives osztály, a kisgazdák részére olcsó hitelt eszközölt, termény és fogyasztási szövetkezeteket létesített volna, hogy terményt közvetítő nélkül is eladhassa és szükségleteit első kézből nyert java cikkekkal és jutányos áron elégíthesse ki. — A helyett, hogy a dohánytermelést minél nagyobb mérvben engedélyezték volna, — a helyett hogy a tűz, jég, fagykár és állatbiztosító szövetkezeteket létesítettek, a kisiparost a nagyipar ellen megvédték és az állami munkánál a kisiparost is részeltették volna, iparengedélyt csakis szakértő iparosoknak adtak volna — ahelyett, hogy a tőkét és a munkát egyenjogositották volna oly intézkedéssel, hogy a tiszta nyereségy bizonyos arányban a tőke és a munkások közt megosztandó lenne.

A helyett, hogy a munkabiztosítást, a munkabért, a munkaidőt és főbb élelmiszerek árát hatóságilag megállapították volna, hogy ha olcsó a buza, olcsóbb legyen a kenyér meg a zsemlye is; a helyett, hogy a tőzsdét megadóztatták, a száz meg százmilliókra menő tőzsdékötéseket bélyegkötelesekké tették volna, a földadót le-

szállították és a földadózásnál a progressiv-alapot elfogadták volna. — A szegény gazdák husz holdig menő örökségét százalék mentesítették volna.

Mind ezen üdvös dolgokat elhanyagolták, a népet pedig koldusbotra juttatták.

Természetes, mert mindezen újítások egytől egyig a zsidók és a zsidókat szolgáló kóserliberálisok érdekeibe ütköznek.

Nem a nép érdekeinek az előmozdításán törték a fejüket és eszüket, hanem folyton azon évelődtek, hogy melyik a szebbik szám a 48-e? vagy a 67.

Pedig a népnek nem számok kellene, hanem kenyér, megélhetés s ami fő, tisztességes kormányzat, — nem pedig olyan, mint a mostani, a mely a népet zaklatja és nyuzza.

Pedig a törvények nem azért vannak, hogy az emberek fölött zsarnokoskodjanak, a népet sanyargassák, hanem azért, hogy a népet oltalmazzák, védjék és részrehajlatlanul igazgassák. — mondá a boldog emlékü böles és jóságos II. Lipót király.

A választáskor ígérték nekünk füt-fát, de semmit sem váltottak be és előttünk mindig csak számokkal dobálództak. 48., 67. azután meg 67., 48.; zikcene-zakcene, ki ad többet érte? melyik számmal lehet több választót lépre csalni és több embert bolonddá tenni? — És a míg bennünket számokkal tartottak, szerencsésen koldusbotra is juttattak. Arat a financ, csépel a zsidó; üres a csűrünk, üresek zsebjeink; atyáink fundusa már nem mienk többé, hanem a kóserliberálisoké.

Magyarország többé nem keresztényország, hanem Zsidóország. Magyarországot nem a keresztények hanem a zsidók kormányozzák, Jeruzsálem sorsára is juttatják.

Te magyar nép, akarod-e azt, hogy hazád Jeruzsálem sorsára jusson, elpusztuljon? Nem, nem akarhatod ezt. Azt a földet, melyen apád vére folyt, azt te gyermekeidnek meg akarod menteni, és meg is fogod menteni; ehhez neked van a legtöbb jussod és jogod, mert te fizeted az országnak a legtöbb adót, te adod a királynak a legtöbb katonát, pénz és véradóban téged tolnak legelől, hát légy a legelső a haza, az alkotmány és szt. vallásunknak megvédésében is! — Ne lutrizz tovább; — ne tedd meg se a 48-at, se a 67-et, mert mind a két szám vallástalan zsidószám. Ez a két szám hozta nyakunkra a vallástalan törvényeket, a melyeket képviselőid nem ígérték, te tőlök nem kérted, mégis a nyakadba sóztak.

Ha tetszett a kóserliberális hadnak Kálmán királyunk azon határozatát, hogy „a házassági eljegyzésről a törvény hozásnak úgy tetszett határozni, hogy minden házassági eljegyzés az egyház színe előtt, a pap jelenlétében, alkalmas tanuk előtt, az elhatározásnak bizonyos jelével, mindkettő megegyezésével történjék, máskülönbem nem házasságnak, hanem a paráználkodásnak, kurválkodásnak, ágyasság-művének tartassék (II. könyv 15. szak.) erőszakal és hallatlan fufanggal megváltóztatni és ebben őket se a 48-as, se a 67-es szám meg nem akadályozta, akkor ez a két szám minket sem mer megakadályozni abban, hogy Kálmán király ezen törvényét visszaállítsuk és érvényre emeljük, törvényes eszközökkel. A néppárt ezt akarja, mert a nép ezt óhajtja. Már pedig a népszava Isten szava és amit a nép akar, azt az Isten is akarja. Azért biztos a mi győzelmünk, a pogányok és hitetlenek ellen. — Mert az Isten is velünk van és ha Isten velünk, ki ellenünk? Mindent szent vallásunkért, a királyért, hazáért, de a népért is. Ugy áldja meg a népet az Atya, a Fiu, a Szentlélek Uristen és a boldogságos Szűz Mária, amint a nép a néppárt hive lesz és hive marad most és mindörökké Amen.

A kecskeméti néppárti gyűlés.*)

December 1-seje óta, hogy megtartottuk a néppárti népgyűlést, mely várakozásunkat fölülmulón sikerült, mert ellenfeleink is beismerik, hogy legkevesebb 3 ezren voltunk ott jelen; a valóságban pedig dacára annak, hogy hideg télben, s csak egyszerű szálló- és földműves polgárok rendeztük, mégis annyian voltunk, hogy számra és lelkesedésre messze fölülmultuk a juniusi híres Kossuth-Eötvös-gyűlést, a hol a néppártot akarták szóróstul fölfalni, — nagy a rémület ugy a szabadelvű, mint a függetlenségi táborban. Mind a kettőnek van ujsága Kecskeméten, de ezek a mily hevesen támadták egymást azelőtt, most oly szépen megegyeznek abban, hogy a néppártot üthessék, dacára annak, hogy ez hivatalosan és forma szerint még meg sem alakult.

Igy dec. 15-ikén volt a kath. Egyháztanácsban 20 kisorsolt tanácsosnak a választása. Mind a 20 a kath. egyület jelöltjéből lett beválasztva, még pedig oly nagy többséggel, hogy közülük az is, aki legkevesebb szavazatot (323) kapott, megkészserezte azt, a ki a 48-asokkal egyesült hivatalos cédulán a legtöbbet (161) kapta. De jóllehet, hogy a kath. Egyület nem néppárti helyiség, az anyakönyvvezető szerkesztése alatt megjelenő szabadelvű „Kecskeméti Lapok“, azért mégis a néppárt által félrevezetett fanatikusok ellen szórja vilámaikat, és a szabadság nagy hangu hirdetőjének zokon esik, hogy a választás nem a hivatalos jelölés, hanem a választók nagy többségének megegyezése szerint történt.

De még szebb elismerés illeti meg a függetlenségi lapját a „Kecskemét“-et. Abból az alkalomból, hogy az Eötvös-féle függetlenségipárt elnökének, Szappanos Istvánnak dec. 26-án névnapja volt pártjának egy 12 tagu köldöttsége elment hozzá gratulálni. Az üdvözlésre pedig az elnök ur nemesak felelt, hanem azt jónak látta lapjukban ki is nyomatni. Pedig az ilyen épületes kiméletlenséggel jobb lett volna a négy fal között maradni. Ő aki végig hallgatta népgyűlésünket, meggyőződhetett róla, hogy ami elnökünk, Zichy Nándor gróf ur ő nagyméltósága az elvek magaslatáról soha egy pillanatra sem száll le a gyanúsítgatások lejtőjére és senkinek személyét egyszóval sem bántotta; mind érdekelte hát ki, hogy az ő szeplőtelen hazafiságáról valaki oly kiméttelenül nyilatkozzék, mint a hogy azt Szappanos István ur tenni merészelt? Hát nem olvasta Zichy Nándor gr. urról az ő politikai ellenfelének Jókaynak elismerő sorait? Pedig ezek az elismerő sorok azon időről szólnak, a mikor a hazafiság büntetendő cselekményt képezett. Ezek a sorok azt is bizonyítják, hogy az a kifogásolt hazafiság áldozni is tudott, s ez az áldozat tette lehetővé, hogy Jókaynak lapja fönmaradhatott. Igaz, hogy ezt a hazafiságot nem kürtötték akkor világgá, de azért igaz volt, habár vannak, akik arról tudomást venni nem szeretnek.

Az a gyengéd célzása, hogy grófok vezették be a muszkákat, szintén rosz helyen van alkalmazva; mert nem hiszem, hogy maga az elnök ur is hinné, annál kevésbé merné Zichy grófra alkalmazni. Az ilyen alaptalan célozgatás pedig ép oly rosz lélekre mutat, mint a minő azokban a muszkavezetőkben lakott. És tudja-e elnök ur, hogy tulajdonképen kik vezették be a muszkákat? Azok, akik ott Debrecenben a detronizációt ki-mondották. És bár teljesen egy véleményen vagyok az elnök urral abban, hogy halálra méltó bűnösök voltak

) Elkészelt tudósítás, de azért nem árt elolvasni - 50.

azok a muszkavezetők akár grófok, akár parasztok voltak: de azért vannak ám még ezeknél nagyobb bűnösök is, akik sokkal többet ártanak szegény hazánknak; s ezek azok, akik a zsidóságot nemcsak bevezették, hanem nyakunkra is ültették. Mert azok a muszkák, mikor gyászos küldetésüket elvégezték, csakhamar itt hagytak bennünket; míg ezek, ha csak az Isten különös kegyelme meg nem szabadít tőle, állandóan itt maradnak; és ez, nem pedig a grófi aranygyapju szorítja ki népünket ősi tűzhelyéből, s adja kezébe a vándorbotot.

Azt se velje elnök ur, hogy a heccáplánok és papok igazgatják a népet, hanem igen is igazgatták azok, akik Kossuth Ferencet és Eötvöst ide hozták, hogy a kath. Egyház hite és pappai ellen beszéljenek. Csakhogy népünknek az önök által is annyiszor emlegetett józansága folytán ezen igazgatás visszafelé sült el, s önökre s pártjukra hoz veszedelmet; azt az igazgatást, melyek önök oly nagy borzalommal emelgetnek, az önök által oly nagy hangon kimagasztalt októberi törvények végzik, s azok következtében foganatosított zaklatások és birságolások.

Végül csak annyit akarok még megemlíteni, hogy annak a néppárti gyűlésnek hatása már érzik önöknél is. Mert elnök ur is jónak látta szeretett Jézusnak isteni igéire hivatkozni, s tisztelgői is az apostolok száma szerint szedték össze magukat 12-en. Ha pedig ezen az uton akarnak tovább is haladni, azzal fogják kimutatni, ha küzdenek velünk, de komolyan s elvi alapon, nem pedig rút gyanúsításokkal és rágalomokkal, mert ennek sara azt is bepiszkolja, aki azt fegyverül használni akarja s vesse le azt az elfogultságot, mely abba tetszeleg magának, hogy azért, mert valaki grófnak született és katolikus hitéhez, egyházhoz törhetetlenül ragaszkodik, nem lehet a népnek igaz barátja s jóakarója, mert a hazafiság és emberbaráti szeretet egy osztálynak sem kiváltsága.

A nép igaz barátai.

Azt mondja a magyar ember, hogy mindenkinek maga felé hajlik a keze. S talán nincs igaza? Dehogy nincs. Hiszen folytonosan tapasztaljuk ezen közmondás igazságát. Manap mindenki hazafiságát hánytorgatja, s mégis mindenki saját személyes érdekével van elfoglalva, mindenki eléje teszi saját személyes érdekét a közérdeknek. A liberális újságok is azt mondják, hogy mindent a nép érdekében irnak. Meg a liberális honatyák is azt mondják, hogy egyedüli céljuk a közjó előmozdítása. Csakhogy a magyar nép ezt már nem hiszi ám el, mert tudja, hogy a mai világban nem lehet minden szónak hitelt adni. Tudja a magyar nép, hogy manapság sokan vannak a népámitók, akik nagy hangon hirdetik, hogy a közjó előmozdításán fáradoznak. Pedig csak a saját zsebükre van gondjuk. Tudja a magyar nép, hogy napjainkban alig van olyan uri ember, aki a szegény népnek igazi barátja és jóakarója. Tudja a magyar nép, hogy akik hazafiságuk hirdetésével teleordítanak országot-világot, azok a legveszedelmesebb népámitók. Tudja a magyar nép, hogy a liberális honatyák csak a zsidók érdekét szolgálják. Ellenben a szegény népet adóval agyonterhelik.

De hátha így van, ha mindenki azt mondja magáról, hogy a nép javát akarja s mégis mindenki ellensége a népnek, hát akkor, kik a nép igazi barátai? A nép igazi barátai azok a kath. uri emberek, akiknek

katholikus volta nemcsak annyiból áll, hogy kath. módon vannak megkeresztelve, hanem akik kath. hitelveik szerint élnek, akik hiven teljesítik keresztény kötelességeiket, akik istenfélő keresztények. A nép igazi barátai a kath. papok, (alsó-, közép-, és főpapság.) A nép igazi barátai a néppárt vezérei s azok a jólelkű kath. uri emberek, akik a néppártot megcsinálták. Az újságok között csak a kath. újságok állanak a nemzeti érdekek és az igazság szolgálatában.

A liberálisok azt mondják, hogy a vallásos katolikusok nem jó hazafiak. Ez hazugság. Ellenkezőleg, a tapasztalás azt bizonyítja, hogy csakis az igaz hazafiak, azok a magyar nép valódi barátai, azokban lehet teljesen bízni, akik *hithű katolikusok*.

A jó keresztény embernek minden szavát el lehet hinni, az nem hazudik, mert ezt tiltja az Isten 8-ik parancsa. A jó keresztény ember nem vetemedik csalásra vagy sikkasztásra, mert azt tiltja az Isten 7-ik parancsa. A jó keresztény ember — akármilyen gazdag legyen is — nem nézi le és nem veti meg a szegény embert, „kutya paraszt“-nak se nevezi, mint a gőgös liberális urak meg a zsidók szokták, mert tudja, hogy Isten előtt mindnyájan egyenlők vagyunk, tudja hogy becsülni kell minden emberben az Isten képét, az emberi és keresztényi méltóságot. A jó keresztény ember nem csupán csak a maga hasznát keresi, hanem tehetése szerint a közjóért dolgozik, megemlékezvén az Isten parancsáról: Szeressed felebarátodat mint tenmagadat.

Én úgy gondolom, hogy a magyar népnek megjön az esze és nem olvas többé liberális újságokat, amelyek ugys csak félre vezették és ámitották mindig. Ezután csakis kath. újságokat olvas, mert csak ezek állanak a *nemzeti érdekek és a nép szolgálatában*. Kötvetválasztások alkalmával pedig országszerte a *saját pártját*, a néppártot fogja támogatni.

Hiszem, hogy az általános kötvétválasztások bekövetkeztekor a Kárpátoktól az Adriáig ez a kiáltás fog hangzani:

Éljen a néppárt!

Pethes István földmives.

Miért van és mit akar a néppárt?

Egy pártot sem fogadott oly lelkesedéssel a hazát fentartó józan belátású és elfogulatlan nép zöme és a közjót szívvel, lélekkel önzetlenül pártoló elemek, mint a néppártot. De másrésztől egy pártot sem támad annyira a hatalmat kezelő ál-liberális párt, mint a néppártot. Mindenféle guny szavakkal illetik; rágalmazzák, becsmérlik. Az ilyen eljárás jogállamban élő polgárokhoz méltatlan és igazságtalan. Gonosz akaratú és minden igazságérzésből kivetkőzött, emberek tulajdonsága valami felett gáncoskodni, valamit elítélni, de hogy azt miért teszik, okát nem adni. Nagy figyelemmel lestem a kormányt szolgáló zsidó kézen lévő lapokat, de egyikben sem olvastam a néppárt 14. programmpontjának cáfolatát. Tessék ezekben kimutatni a káros irányzatot s azután ítélni. Semmi sem sértőbb a józan és helyes belátású magyar honpolgárokra, mint rólok feltenni, hogy még most sem nyílt ki a szemük és még ezután is afféle bérenc zsidó firkászok által engedik magukat vezetetni.

A mostani szabadelvűnek csufolt rendszer nem egyéb újmódi pogányságnál. Hisz látjuk, hogy a hitetlenek, a korcsmahősök, a komoly munkát kerülők, kik

minden vallást kiröhögnek, gunyolják az istenfélő vallásos érzésű honpolgárokat, soha templom felé sem mennek, ott botránnyos viselkedésükkel a becsületes keresztényeket szomorúságra indítják.

Ezen istentelen vad pogányok mindenütt felütötték fejüket; ezek most a hangadók, kiválólag azzal kérkednek, hogy feljött az ő napjuk is. Legalább már a főbb emberek is belátták azt, mit ők régóta mondanak, semmi vallásra sincs szükség. Már most ők az urak a vármegyékben, ők a legderekabb legények, mert a főbbek is nekik adtak igazat. Így hánykolódnak a minden becsületérzésből kivetkezett új pogányok, kik magukat szabadelvűeknek mondják, de ezt a szabadelvűséget ők úgy értik, hogy nekik minden legyen szabad, másnak pedig csak az, a mi az ő érdekükkel nem ellenkezik, mi nem zavarja az ő kártyájukat.

Hát ez édes magyar honpolgárok türethetetlen, ez tovább így nem mehet; és ezért alakult és ezért van a néppárt. A néppárt azt akarja, hogy a teljes elvadulásnak utját állja és nem hagyja drága magyar hazát, melyért elvéreztek legjobbjaink a hosszuharcz alatt. — Meg akarja menteni e hont az utódok számára, megoltalmazni keresztény jellegét és megvédeni a magyar honpolgárok jogait, vallás, nemzetiség és rangkülönbség nélkül.

A néppárt az 1867-ki kiegyezés alapján alakult. Miért? Mert a mostani európai viszonyok a nagy belátású néppárti vezéreket arra indították, hogy a kiegyezés alapján fejlesszék tovább a magyar alkotmányt. Oly kevesen vagyunk itt Európa szívében a két nagy népelem — a német és szláv — közö ékelve, hogy csak Ausztriával egyességben ő felsége jogára alatt tarthatjuk fenn magunkat. Ezt mi a vidéken is helyes belátásnak ismerjük, mert fájdalommal tapasztaltuk és tapasztaljuk, hogy az Eötvös-féle függetlenségek a népet a függetlenségi céggel csak ámitották. Hisz ők tartják fenn, illetőleg segítik fentartani azon rendszert, mely a 67-ki kiegyezési alapot se volt képes megvédelmezni. Egy Bánffy kormányt támogatnak, kit igen jól ismerünk még erdélyi főispánja korából, ki még a fővárosból is elmenekült a Kossuth temetése alkalmával. Kicsiben ismerszik meg az ember. A ki mint főispán nem tisztelte a népnek legegységibb jogait sem, az nem tiszteli az ország jogait sem. Már láttuk Nyitrán, és Stomfán. Tehát tudják meg az Eötvös-féle híres függetlenségek, hogy kinyílt a szemünk, minket többé nem ámitanak el.

Hiába számítanak arra, hogy a néppárt ellen felbujtogatják a protestánsokat; fel ám, a szennyes kezűeket, de nem a józan belátásukat, mert én mint olyan, ki közöttük élek, jól tudom hogy a mostani türethetetlen állapotoktól ők is úgy megundorottak, mint a katolikusok. Van nekik is eszük, nemcsak a tisztaeszlári dühöngőknek; átlátnak a szitán; már ismerik a hirhedt Tisza Kálmánnal csókó-lódó saktervédő függetlenségét. Azt is tudják, hogy most nem az az állapot van, mint volt ezelőtt háromszáz évvel a nagy vallási szakadéskor, midőn hívő állott hívővel szemben és affelelt vitatkoztak, hogy ki értelmezi helyesebben Krisztus tanításait? ki fogja fel tisztábban a szentírást és ügyekeztek egymást legyőzni, ha okkal nem lehetett, doronggal. Ilyen volt akkor a világ! Most nem úgy van.

Most a hitetlen áll a hívővel szemben. Hiába csűrök csavarják, már a nép is állatta, hogy uj módú pogánysághoz csatlakozott a zsidóság, mely Krisztust ma is botránnyak tekinti. És észrevették, hogy ezen dőlgetett zsidó népfaj markába röhög, midőn látja a keresztény egyházakat egymással dulakodni és közben

kalmárkodik. Ezt észrevették a józan belátású protestánsok is; azért a nép egymást vallásáért nem támadja meg. Minden jó érzésű keresztény honpolgár afelett sajnálkozik, hogy pogány világ ütött be. Ha némely választásnál a hívő protestáns nép saját pártja, a néppárt ellen szavaz, ott pénzkérdés vagy hivatalos befolyás forog fenn. Azért a néppárt ezután arra vigyáz, hogy a hitetlenek kezébe nem fog fegyvert adni, tudniillik a néppárti hírlapokban nem fogja a protestáns népet sérteni, rendes hivatalos nevén cimezi a protestáns felekezetbelieket, nem használ semmi gúnynevet.

De lássuk csak mit akar a néppárt?

Vegyük programjának pontjait:

1. „A kötelező polgári házasság és állami anyakönyvezetésről szóló törvények revízióját.

Mi az a revízió?

Utánvizsgálás, utánnézés és jobb meggyőződés nyerés, mely után győzzön a jobb, a mi megfelel a haza érdekének s inkább biztosítja a haza jóllétét, jövőjét.

Ezen törvényeket a képviselők a hazát alkotó polgárok megkérdése nélkül, megfoghatlan könnyelműséggel hozták. A szabadelvű többség 1892. év előtt mindig leszavazta a néhai Irányi Dániel által indítványozott polgári házassági törvényt. Ezt tudva — választottak a kerületek szabadelvű követeket. Ez tagadhatlan tény. S most halljad világ! mégis azt kívánja tőlünk az a szabadelvű kormány, hogyha egyébként nem is, legalább hazafiaságból nyugodjunk bele az új törvényekbe, mert veszélyes ezen törvények revízióját követelni. Az nem volt veszélyes ugy-e drága szabadelvűek, hogy ti csak amugy szórellen ezer éves törvényeket eltöröltetek? Ugy-e nektek minden legyen szabad, nekünk csak az legyen szabad, hogy elöttetek térdet fejet najtsunk? Süssétek meg az ilyen szabadelvűséget! Nem kérünk belőle. Revíziót követelünk. Hiába hitegetitek a protestánsokat kárpótlással, a katolikus vagyonban való osztozkodással; az a szőlő savanyu, és a józan belátású és rászédett protestánsok is cserben hagynak titeket. Ők is keresztények, ők sem akarnak pogányok lenni, sem zsidók; nem szeretik a rák-tempót. A néppárt az ő érdekeiket is védi és jézusi szeretettel az ő javukra is törekszik.

2. „A néppárt küzdeni fog minden oly rendelet és törvényjavaslat ellen, mely a kereszténység szellemével ellenkezik és amely a keresztény felekezetek közötti béke feldúlására vezet.”

Mindenkinek jogait tiszteletben kívánja tartani. Szóval mi jézusi szeretettel keresztények akarunk maradni és nem engedjük, hogy hazánkban a lelketlen pogányság garázdálkodjék, mert jól tudjuk a mindennapi tapasztalatból, hogy nincs szerencsetlenebb teremtés a hitetlen egyénnél; az olyannak élete csak vergődés; az olyan igazságtalan uton is kapkod a vagyon után, hogy itt e földön vagyonnal birva élvezhessen, kivehesse mennyországi jussát. Az ilyen egyének családi élete mindennapi veszekedés, földi pokol. Az ily családkból álló társadalom haldokló gyengeség, mely nem képes a támadó vámpirokat magáról elűzni. Azért van napirenden nálunk is a csalás, lopás, rablás, zsarolás, sikkasztás, Amerikába szökés, mert a vallástalanság átkozott rákbetegsége kezdi beenni magát nemzetünk testébe. A mostani rendszer a vámpirok Eördorádója. Ebből látjuk, mily nagy hivatása van a néppártnak; mily óriási feladat! Valóságos gondviselészerű a néppárt keletkezése; innét meritjük a reményt, hogy talán

még nem késő, talán még kitakarítható az augiaszi istálló.

3. *„A néppárt a katolikusok számára automiát követel.”*

Mi az az automia? Önkormányzási jog, milyen van a katolikusok segítsége folytán minden protestáns felekezetnek, még a görög keleti románoknak is. Olyan jog, hogy a katolikusok saját házi belügyeiket maguk intézhessék és semmi felekezetnélküli kormány ne kezeljen katolikus vagyont, ne legyen beleszólása abba, hogy ő felsége, kit nevezzen ki katolikus püspöknek vagy más főpapnak? A felkezetlen kormány ne gyakoroljon semmi katolikus jogot, csakis felügyeleti jogot. Azt követelik a katolikusok, hogy saját ügyekben oly joggal bírjanak, minővel a protestánsok bírnak saját egyházi ügyekben.

Ez jogos követelés és bizonyosan meg is nyerjük.

4. *„A néppárt az iskolákra nézve védelmezi az egyházaknak iskoláztatási jogait” és határozottan követeli, hogy a gyermekek vallásos szellemben neveltesse az iskolákban.*

Magyar hazafiás vallásos polgárokat akar a néppárt az iskolák által neveltetni. A hitellenség szellemét, mint dermesztő fagyát az egyén, a család és társadalom jólétének, az iskoláktól távol akarja tartani.

5. *„A néppárt, mint egy földművelő államnak nagyrahiatott pártja a gazdaközönség, főleg a kisházak eddig elhanyagolt érdekeit legnagyobb figyelmére méltatja.”* Gondoskodni fog alkalmas eszközökkel, hogy a gazdaközönség további romlása megakadályoztassék, hogy érdeke minden téren tekintetbe vétessék.

A földművelő gazdaközönség vállára nehezül minden teher és mégis a mostani rendszer mostoha gyemekének tekintette. A gabona árát a zsidókereskedők szabják meg: ha egy zsidóünnep a vidéki városok hetivásárára esik, a gabonának semmi kelete, mert a zsidóság kerítette kezébe a gabona kereskedés összes szárait. A szegény vidéki földműves nép keserves gabonáját a zsidókereskedő elméri s nincs ellene védelem. A mostani drága rendszer reászorult és reászorult a zsidóság támogatására, azért ma a zsidóságnak gyöngyölete van. E téren is a néppárt sürgős orvoslásról gondoskodik.

6. A hatodik pont alatt a néppárt programjában követeli *„mindazon törvényes intézkedések megtételét, melyek a földművelő népek e hazában való megélhetését és gyarapodását biztosíthatják.”*

Némely vidékről a mostani rendszer garázdalkodása miatt a földnépe tömegesen vándorolt ki Amerikába, jobb hazát keresni. Eddig más népek jöttek hozzánk, a tejjel mézzel folyó Kánaánba, most már innét mennek ki. Erre nincs mentsége a 20 éves liberális garázdalkodásnak; ő juttatta oda az állapotokat, hogy némely vidék lakossága az éhenhalás elől menekül hazánkba. Jóakaratu helyes belátású kormányzás mellett ez nem történhetett volna meg. A néppárt minden erejét megfeszíti, hogy ezen tarthatatlan állapotokon segítve legyen.

7. A hetedik pont alatt követeli a néppárt, hogy *„a kisházak és kisiparosok részére hitelkérelmeik kielégítésére állami támogatás végett szövetkezetek alakítsanak, azután ezeknek nyomában és segélyével közzraktárak, úgy az iparosok, mint a földműves gazdák javára.”*

A míg az ország be nem lesz hálózva egészséges alapokra fektetett hitelszövetkezetekkel és raktári szövetkezetekkel, addig a nagy tőke dulásait nem tudjuk

megakadályozni. Mily sok jót eredményeznek a hitelszövetkezetek, azt bebizonyította a gróf Károlyi Sándor kezdeményezésére létrejött, Pest és más megyékben szépen virágzó és áldásosan működő vagy 300 községi hitelszövetkezet. Ezek egészen beváltak. Máltán figyelemre és utánzásra méltók. A budapesti központi hitelszövetkezet bámulatos tevékenységet fejt ki a szövetkezetek érdekében. A néppárt addig is míg egészséges állami támogatás következik be, minden ügykezettel törekszik az egészséges alapon fejlődő szövetkezeti eszmét felkarolni, a gazdaközönség és a kisiparosok javára értékesíteni.

8. Adórendszerük semmi esetre sem maradhat így; gyors rendezésre van szükség. A mostani adózási rendszer egyenesen a proletárságot szaporítja megdöbbentő mértékben. Hogy lehet ez? Megmagyarázom. A mostani liberális rendszer garázdalkodásai előtt mindn jóra való szolga legény, munkás arra törekedett, hogy hűséges szorgalmas munkásságával egy kis otthonra tegyen szert, hol mint sajátjában meghuzza magát; nem bánta bármily csekély terület legyen, ő oda épített házikót és oly jól esett, hogy sajátjában lakhatik. Azt gondozta. Építgetett, ültetgetett és nagyon féltette, nehogy elve-szítse, azért ovakodott minden kötődéstől; egyszóval minden törvényellenes eljárástól, mert anyagi-lag volt mit féltene. A mostani híres liberális rendszerben egészen ellenkezőleg van. A szegény ember a kisházas telkétől ügyekszik megmenekülni, mert nem győzi adóját; nemhogy javára nincs a házikója, hanem elviselhetetlen terhére van. Van sok oly vidék, mint a milyen újabb időben a székely vidék is, hol 6 frt évi hasznobért fizet egy lakó egy házastelekért. Van a házban egy lakszoba, pítvar és kamara, van veteményes és gyümölcsös kert. Egy ily teleknek az oly szegény ember, kinek több ingatlana nincs, inkább kíván hasznobérlője, mint tulajdonosa lenni. Mert hacsak 2 kr földadója is van egy szegény embernek, jön 3 frt. kereseti adó, annyi, mint 20—30 frt. földadót fizetőnek, — jön 1 frt. 20 kr ház osztályadó; 1 frt. 50 kr utadó s körülbelül 1 frt. községi pótagó. Tehát fizet összesen a 2 frtos egyenes földadózó 6 frt. 72 krt. Még azonkívül végeznie kell évenként a rendes községi közmunkát, mint telkes gazdának, ha idegen házban lakik a szegény ember, csak egy kézi napszámmal tartozik évenként 5—6 frt. hasznobért egy kisházás telekért vagy megfelelő napszámot évenként. Az ilyen csak mosolyogja a hozzá hasonló szegény munkástársát, kinek egy kis telke vagy egy párcella külső ingatlana van, kit a nagy adóért mind-egyre zaklatnak. Végül az ilyen is, ha nem tud több ingatlant szerezni, eladja kisházikóját vagy a kisházadécskáját, mint tühretetlen, elviselhetetlen tehernek okát s így átszaj ő is a vagyontalan osztályhoz és mintegy szabadban érzi magát. Ha rendetlenkedik nem igen fél, mert nincs, amit elvegyenek tőle; a tömlőben pedig úgy van, hogy falujában az első gazda sincs úgy: mindennap húst eszik. Már most értjük azon jelenséget, hogy a proletárok, a semmivel bírók száma szaporodik, hogy kivándorlás van a felső vidékekről Amerikába, a Székelyföldről Oláhországba, hogy munkásforrongás van Békésmegyékben és más helyeken is, hogy a munkás-nép moraja hangzik és isszonyu kitörés van készülöben. Mert a mai pogányszellem elfőjtotta a munkásosztály egy részénél is a lelkesmeretet, már nincs semmi veszítetni valója; ily állapotban pedig az ember a vadállathoz hasonló, az étel-italért ront-bont, dönt.

(Vége köv.)

TÁRCA

K r ó n i k a.

*Megjött már az új év, végre valahára,
Ezredéves ünnep virradt a hazára;
Bár nem tudjuk még most, mit hoz a jövő?
Köszöntelek mégis, várva várt esztendő.*

*Vártunk téged, mert mi reménykedünk benned,
Mit az ó-év rontott, azt jóvá kell tenned;
Sok ám a magyarnak ügye, baja, bíja,
Jobb sorsot remélünk a milléniumra.*

*Ezer éves létünk emléke ez ünnep,
Melyet a magyarok ez évben megülnék,
Készülődnek szerte széles e hazában,
Torkig leszen részünk majdan a vigságban.*

*Lakoma lesz száz is, dáridó is annyi,
Csak győzzük a sok pénzt minderre kiadni;
Ehetünk, ihatunk, mulathatunk szépen...
Ugy-e dicső ünnep lesz ez, magyar népem?!*

*De mihaszna minden panaszkolás, sóhaj, —
Dinom-dánom helyett gyógyírt vár a sok baj.
Ünnepünk csak akkor lesz majd igaz ünnep,
Ha jólétet, békét hoz a mi népünknek.*

*Ej! hát hagyjuk abba a szomorúságot,
A titkos jövőbe eddig ki se látott.
Aggodalmat tán én mindhiába érzek,
Tán csak képzeletben tornyosulnak vészek.*

*Hiszen az idő is szépen köszöntött be,
A tél fehér leplet vont a sík mezőkre,
Kinn, a fagyos uton siklanak a szánok,
Benn, meleg szobában táncolnak a párok.*

*Táncolnak, mert farsang idejében élünk
S illik, hogy ilyenkor jó kedv legyen velünk;
Ha vidámak vagyunk, feledjük a gondot...
Vigan tesztek én is végül ide pontot.*

Lantos.

HIREK

Püspökök mirólunk. *Schusztter* Konstantin a kegyes jó lelku váci püspök nem régebbe ajánlotta a „Magyar Néplap“-ot, mint a magyar katolikus érdekek leghivebb közlönyét, a katolikusok figyelmébe. Most pedig *Hornig* Károly veszprémi püspök ur nyilatkozik rólunk hasonló módon. Elismerő sorai a következőképp hangzanak: . . . „a *Lepsényi* Miklós és *Németh* Gellért áldozópapok által négy év óta dicséretes szorgalommal a nép számára szerkesztett „Magyar Néplap“, c. hetilapot a hívek közt mennél *tágasabb* körben való terjesztés céljából a fűző egyházm. *papság* pártoló figyelmébe ajánlom.“ Nagyon jólcsenek nekünk *Hornig* püspök ur óméltóságának kegyes elismerő sorai. Buzdulást meritünk belőle, tovább is rendíthetlennül küzdeni a nép igazai mellett. Csak kívánatos, hogy a szózatot meghallgassa és kövesse, mindenek között legjobban az a hatalmas testület, akihez *Hornig* szól, — a papság! Ha a papság ismerni fogja kötelességeit, akkor a poklok kapui se diadalmaskodnak soha fölöttünk.

A budapesti orsz. kath. legényegylet karácsony-ünnepé. A főváros eme tevékeny katolikus egyesülete az elmúlt évben is megünnepelte karácsony ünnepét. A szép ünnep az intézet dísztermében folyt le. Megnyitó beszédet *Schiffer* Ferencz pápai kamarás tartott, melyet a dalárda éneke követett. Ezután az ajándékok kisorsolása következett, végül pedig társasvacsorával fejezték be a lélekemelő ünnepséget. Ez alkalommal főlemlítjük, hogy a legényegylet részére *Vaszary* hercegprímás, *Venczel* Antal kanonok, *Markos* Gyula, a „*Herkó Páter*“ szerkesztője és *Lepsényi* Miklós, lapunk felelős szerkesztője, részint pénzbeli ajándékokat, részint értékes könyveket adományoztak.

Amerikai ajtófellírások Az európai szerkesztőségek közül is számosan ott van az ajtaján az a nem éppen barátságos felirat, hogy „az idő pénz“, „udvarias marasztalásoknak ne tessék hitelt adni“ stb., az amerikaiak azonban még sokkal erélyesebben járnak el az alkalmatlan látogatókkal szemben. Egy arkanzaszi szerkesztőség előszobájában a következő feliratot helyezték el, hogy egy látogatótól megszabaduljanak: „*Tarac* o'juk *Dickinson* Sámuelnek, hogy ha nem akar lábainkkal közelebbi összeköttetésbe lépni, ne tiszteljen meg látogatásával.“ Uj-Mexikóban a „*Les B. gas Minco*“ szerkesztőségének ajtaján ez a felirat diszeleg: „A szobába való belépés lapunk elfizetése ére kötelez mindenkit. Ha ezt nem teszi, kidobatik.“ Egy granadai lap szerkesztősége versben figyelmezteti látogatóit, hogy felesleges beszéd által ruhájuk épségét veszélyeztetik. Egy másik felirat így hangzik: „*Ember*, ha kételyek gyötörnek, hogy belép-e, vagy ne? add át magad kételyeidnek s pusztulj innen.“ A mint azonban az amerikai lapok panaszából kivehető, ezek a barátságos figyelmeztetések sem mentik meg őket a szerkesztőségek látogatáiban szenvedő jóakaróktól.

A hitfelekezet-nélküliek. Dr. *Vécsei* Samu és dr. *Blau* Lajos szabadkai ügyvédek bejelentették az

ottani rabbinak, hogy a zsidó hitfelekezetből kilépnek; de bejelentették a városházán is, hogy egyik vallás kötelessége sem lépnek be. A D brecenben megjelenő kalomista ujság, az „Órálló” panaszkodik, hogy máris több református jegypár megelégedett a polgári kötéssel s paphoz nem ment. A „Órálló” megjegyzi, hogy az illetők a megtörtént biztatás és megkísérelt őszinte rábeszélés dacára sem mentek egyházi áldásért. Tehát eju o'tunk a vallástalansághoz, bármint tagadták is ennek bekövetkezését a kormány lapjai. Az új pozányok már megvannak és szaporodnak. A régiegnek legalább bálványisteneik voltak s félték tőlük, a mostaniaknak azo ban semmiféle Isten se kell. — De nem értjük mit j-jatnak ezen a protestánsok. Hiszen ők kiváotak az alapotolat. Még főpásztoraik is megszavazták a főrendihaztan. Mert obégnak tehát? Óz ez okai e gonosz állapotoknak s most játsják az artatlant. Különben ez a rendes sokásuk!

Vérholt a mennyezetén. A napokban borzalmas módon jöttek reá Párisba egy öngyilkoságra. A rue de Tilsit egyik házában a háztulajdonos családja ebédközben megremüve látta, hogy az asztalterítón friss vér-foltok vannak. Mialatt a sajtóságos felfedezésen tanakodtak, észrevettek, hogy a mennyezetről vércseppek hullanak alá. Ekkor látták, hogy a mennyezet egyik sarka teljesen át van itatva vérral. Elrémülve siettek fel a szobájuk feletti levő emeleti lakáshoz, de az ajtó be volt csukva. Miután többszöri zörgetés dacára sem nyílt ki az ajtó, betörték a lakásba s ott halva találták Aubryt, a lakás berlőjét egy karosszékben ülve. Nyakán és karjain az ütő rek fel voltak vágva s mellette hevert a borotva, a melylyel öngyilkosságát végrehajtotta. A padlózatán vértöcsék voltak s így történt, hogy a kiomló vér a vékony falon átszivárgott.

Hogyan büntették hajdan a borhamisítókat? A régi idők marczonai emberei csöppet sem értettek a tréfát, ha hamisításokról volt szó. Így az 1700-ik évben egy Ehrni Jakab nevű pintert a borhamisításért lefejezték; a hóhér egyuttal nyilvánosan kiöntötte összes borait. Ehrni nemcsak gyakorlati borgyártó volt de apostolkodott is a borgyártás terén, könyvet is írt erről a tudományról. Lefejeztetése alkalmával a borgyártásról szóló könyvét a város piacznán elégették. — Hány hóhérra volna szükség, ha mai napság is így büntetnék a borhamisítókat és borgyártókat.

Angol tolvajok Párisban. A Francia rendőrséghez az utóbbiak panasz érkezett vakmerő lopások miatt, a melyeket Paris utcáin követtek el. Minden jel arra mutatott hogy „angol munkával” van dolguk. De hát hogyan csipjék el a művészeket? A minap este két feltűnően előkelő ur ember sétált egyik utcán s a kirakatokat szemlélgették. Hirtelen azonban gyors pillantást váltanak. Velük szembe ugyanis egy ép őy előkelő ur jött, ki láthatólag egy kicsit be volt csipve. Minden lépésnél esetlik-botlik, hölgyeket megszólítja, minden kirakat előtt megáll, magában morog egyet-mást. Ugy botorkál míg végre eljut a Royal-utcába. Megáll egy kirakat előtt, kigombolja a kabátját s egy értékes aranyórát vesz elő a zsebéből. A másik kettő szintén megállt a kirakat előtt s egy látszék, elmerültek annak szemléletébe. Hirtelen azonban az öreg ur felkiált. Abban a preben a mellette álló ur pompás ökölcspást irányoz mellének. A kaptos ur, ki tüstént egész józannak látszik, az útést remekül kikerüli, egyszerismind pedig jól irányzott étési mér a mellette álló urak orrára. Fáttyentésre, mintha a földből nőttek volna ki, tüstént ott termett egy párreadőr és a két angolnak alkalma nyílt meggyőződni a párisi titkos rendőrség ügyességéről.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Ausztria. Bécsből jelentik nekük, hogy *Hohenlohe* Konstantin herceg, főudvamester családja kérelmére lemondott állásáról. Utódja — úgy mondják — *Windichgrätz* Alfréd herceg lesz, ki rövid idővel ezelőtt az osztrák kormány elnöke volt. — Egy boroszlói távirati jelentés szerint arról értesülünk, hogy Sziléziában, *Waldenburg* városában óriás földrengés ejtette rémületbe a lakosságot. Ez a kellemetlen meglepetés új év napján köszöntött be és több ház összromlását kívánta áldozatul. Eddig 21 halottat és 12 sebesültet találtak a romok között.

Németország. A múlt héten letartóztatott *Hammerstein* báró esete nagy szenzációt keltett mindenfelé. A szerencsétlen báró, kit sikkasztás és váltó hamisítással vádolnak, a híres „Kreuzzeitung”-nak volt a szerkesztője s egyszerismind a német antiszemita párt vezére. Az ellene emelt vádak még bizonyításra várnak, de hir szerint Hammerstein öy iratok birtokában van, melyek több német politikusra nézve szégyenletes leleplezéseket tartalmaznak. A báró nemrégiben kibujdosott Görögországba, hol karácsony estején egy athéni templomban elfogták. De mivel Német- és Görögország közt nincs kiadatási szerződés ráfogták, hogy Hammerstein anarkista, így aztán kiadta őt a görög kormány.

Olaszország. *Crispi*, olasz miniszterelnök kényelmes módot talált föl arra nézve, hogy mint lehet legkönnyebben megszabadulni ellenfeleiteitől. Börtönre vetette mindazon szocialista — és anarkista-párti férfiakat, kiket veszedelmeseknek tartott kormányára nézve. Mindaddig fogva tartja őket, míg meg nem szavaztatja a parlamentben a kivételes törvényeket.

Oroszország. *Moszkvában*, Oroszország második fővárosában, nagyban készülődnek a cár megkoronáztatására. A cári magánpénztárból ez idáig egy millió rubelt indítványoztak ki az ünnepség költségeinek fedezésére. III. Sándor cár halála miatti köz-gyász késleltette annyira a koronázást.

Törökország. A konstantinápolyi események még egyre élénk érdeklődésre számítanak, politikai körökben. Legutóbb *Izet* pasát, ezt a nagy török államférfiut lefokozták és száműzték, kivüle még husz magasrangú tisztet tartóztattak le. Az izgatottság politikai és társadalmi körökben nőttön-nő s általában az a nézet van elterjedve, hogy a letartóztatottak reformokat óhajtottak az u. n. „ifju-török” párt hívei. Ezekből is látható, hogy Törökországot nem annyira a külső, mint inkább a belső viszályok fogják a tönk szélére juttatni.

Belgium. *Frère Orbán* Hubert, belga államférfiu e hó 2-án meghalt Brüsszelben. Ez a szűkszavu távirat bejárja most az egész világot, hirdetve egy „nagy” férfiú halálát, ki dicsőségét és nagyságát vallásgyűlöletével és szabadkőművesi törekvéseivel vívta ki magának. Eletrajzából csupán azt említjük fel, hogy Párisban, az újkori romlottság fészkeben nevelkedett és már ifjúságában is nagy gyűlöletet tanusított a katholicizmus iránt. Eme „kitűnőségei” révén miniszterelnökséget nyert Belgiumban, de nyerhetett volna Magyarországon is.

Adakozások.

Lapunk főszerkesztőjének: Lepsényi Miklósnak sajnálatos elítéltetése által fölmerült költségek viseléséhez adományaikkal járulni szivesek voltak:

Bátya Peritz Ferenc János 1 frt. Szt. Király Hajas László 85 kr. Feltorony Bono Balázs 70 kr. Alsó-Szakony Sárvary Vince gyűjtése: saját részéről 70 kr. többen 30 kr. összesen 1 frt. Komárom ifj. Russay József 1 frt. Tornyos-Németi Bodnár Pál gyűjtése: saját részéről 40 kr. Piriczky Borbála 60 kr., Piriczky József 50 kr., többen 68 kr. összesen 2 frt 18 kr. Kalocsa

Karaffa Kálmán és neje, Horváth Anna, Horváth Katalin, Berna Mária Sarolta, Horváth Mária 50-50 kr., többen 40 kr. összesen 2 frt 90 kr. Budapest Pavelko Karolin 40 kr. Pavelko Andrásné 50 kr. hozzá 30 kr. összesen 1 frt 30 kr. Budapest Bajtás Iona, Gergely Anna 50-50 kr., többen 1 frt összesen 2 frt.

A beküldött kegyes adományokért, nem különben a hozzánk intézett rokonszenves részvevő sorokért szent ügyünk drága vértanujának nevében legforróbb köszönetünket nyilvánítjuk. Aldja meg az Isten a kegyes adakozókat az ég és föld minden áldásával!

Társulati naptár.

Hó	hét	Szentek ünnepek napjai	Társulatok												T = teljes bucsu					
			Ollár-egylet	Jézus szent Szíve	Legszentelt sziv Asszonya	Mária szent Szíve	Jézus és Mária sz. sziv. skap.	Karmelhegyi B. A. skapulá.	Szepl. fogant. skapuláreje	Pájalim. B. A. sk. puláreje	Rózsafüzér főtestvérvétel	Elő Rózsafüzér	Szt. József társulata	Szt. Gyermek-seg műve		Hány tars. ny. teljes bucsut				
1	Szd.	Kis-karácsony	60	30	60	T.	3	T.	30	30	100	50	30	T.	7	T.	T.	5	T.	T = teljes bucsu
2	Cst.	Makár r. 395	T. 60	60	T. 60		3				100	50					T.	3		100 = 100 évi és 100 negyvened
3	Pt.	Genovéva sz. 512	60	T. 60	60		T 7 3				100	50					T.	3		30 = 30 évi és 30 negyvenedi bucsu
4	Szb.	Titusz ps. vt I sz.	60	60	60		3	87			100	50					T.	1		7 = 7 évi és 7 negyvened
5	Vn.	Teleszf. pp vt 139	60	T. 60	T. 60		3	87	T.		T. 100	50	7				T.	5		3 = 3 évi és 3 negyvened
6	Hf.	Vizkereszt	60	30	60		3	30	7	30	100	50	30	T.	7	T.	T.	3		60 = 60 napi bucsu
7	Kd.	Luczián vt. 312	60	60	60		3				100	50					T.	1		50 = 50 évi bucsu
8	Szd.	Szörény hv. 482	60	60	60		3	T.	20		100	50					T.	2		
9	Cst.	Julián vt. IV. sz.	60	60	T. 60		3				100	50					T.	2		
10	Pt.	Agató pp. 681	60	60	60		T 7 3		7		100	50					T.	2		
11	Szb.	Higin pp. vt 142	60	60	60		3	87			100	50					T.	1		
12	Vn.	Árkád vt. 260	60	60	T. 60		3	87			100	50	7				T.	2		
			1	T.	2	4	1	2	2	1	—	1	2	2	12					

Január 1. Kiskarácsony. Krisztus körülméletésének ünnepe. Krisztus Urunk születésének a karácsony-nak nyolcadik napja. Krisztus Urunk e napon a mőzesi szertartásnak alávetett és a Jézus nevet nyerte.

Január 2. Hónap első csütörtöke sz. Makár apát. Csemege árusból remete lett. 40 éves korában kereszteltetett meg és áldozó pappá szenteltetett. Majd 100 éves korában, 395-ben halt meg.

Január 3. Genovéva. Hónap első péntekje. Genovéva 422-ben született Párizs vidékén. Kora ifjúságától fogva a templomba szeretett járni. Édes anyja egyszer nem akarta a templomba vinni, sőt az emiatt sirdogáló Genovét meg is ütötte, mire az anya megvakult. Csak másfél év múlva nyerte vissza Genovéva könyörögésére szemévilágát. Genovéva szerzetes nő lett. — Meghalt 512-ben. Tiszteletére Párizsban nagyszerű templomot építettek. Ó Párizsnak és egész Franciaországnak védőszentje.

Január 4. Szombat. Sz. Titus püspök Kréta szigetén. Sz. Pál apostol tanítványa és a térítésben munkatársa. Sz. Pál tette őt Krétai püspökké s hozzá levelet

is írt. E levél a sz. írásban olvasható. Kréta szigetén 94 éves korában halt meg. Tiszteletére ugyan e szigeten templomot építettek.

Január 5. Vasárnap. Sz. Teleszfőr pápa és vértanu. Ó a nyolcadik pápa, 127—139-ig kormányozta az egyházat. — A 40 napig bőjt szigorú megtartását sürgeté és a karácsonyi 3 sz. misét rendelte.

Január 6. Hétfő. Vizkereszt vagy Háromkirályok napja. Első rangú ünnep. Saját külön nyolcada van a sz. misében és a papi zsolozsmában. Annak az emléke ez ünnep, hogy 3 napkeleti bölc, király Gáspár, Menyhárt, Boldizsár messze utról, csillag által vezetve, az Ur Jézushoz Betlehembe ért. Őt ott imádták és neki ajándékot: aranyat, tömjént és mirhát adott.

Emléknapja ez Jézus megkeresztelésének és a kánai menyegzőn az első csodatételének is.

Az anyaszentegyház e nap vigáliáján vizet, aranyat, tömjént, mirhát vagy krétát szentel. Megszenteli a házakat is és krétával a házak ajtajaira a három király neveinek kezdő betűit írja az évszámmal együtt. Vagy így: 18 C † M † B 96. vagy így: C†M†B† 1896.

Január 7. Kedd. Lucian pap s vértanu. Szíriai Szamozata városban született, egy ideig remeteségben élt, Antiokiában pappá szenteltetett. Sz. könyvek másolásával és tanításával kereste kenyerét. 312-ben Dioklesian-féle üldözéskor elfogták, Nikomediába vitték, tömlőbe vetették; földre hanyatt cserepekre fektették, kezeit hátra kötötték, lábait kifeszítve a földhöz láncolták. Két héten át feküdt így éhen, s o njas. Három királyok ünnepén a vele börtönben levő keresztények az Oltáriszentségben kívántak volna részesülni, Lucian fel nem kelhetett, hogy sz. misét mondjon; kendőt terítették azéért mellére, arra tették a kenyeret és bort. Lucian így végezte el a sz. misét, az átvoltoltatás igéit kimondván a kenyér és a bor fölött. Az egyik fogoly szerpap azután megáldozta őt is a többi keresztényeket is, Lucian, mint vértanu halt meg. Bithiniában Drepana, a későbbi Helenopolisban (Ilona-városban) temettetett el (T. b. ny. a gyermekség művének tagjai).

Január 8. Szerda. Sz. Szórény hittérítő, Norikum (ma Ausztria) apostola. Az ötödik században a mai Bécsben és Bécs környékén térített. 482-ben halt meg. Nápolyban van eltemetve. Sok csodával tüntette őt ki az Ur Isten életében is, halála után is.

Január 9. Csütörtök. Sz. Julián és Bazilissza vértanuk. E házaspár sz. Szűzességben élt egyiptomi Antiokiában (Antinoóban). szűzességben maradni akaró leányok és erényes nők gyülekeztek köréjük s velők együtt remeteségben éltek. Dioklecian-féle üldözéskor haltak meg mint vértanuk — a IV-ik században.

Január 10. Péntek. Sz. Agató pápa 678—681. ig volt pápa. Kormányzása idejében Konstantinápolyban 680 ban zsinat (VI. egyetemes zsinat) tartott, a melyen e zsinat sz. Agató pápának a zsinathoz intézett levele alapján, mint hitágazat, a monotheleták ellenében kimondotta, hogy Krisztus Jézusban két akarat van, isteni és emberi. A zsinatnak e határozatát Agató megerősítette. Meghalt 681-ben.

Január 11. Szombat. Sz. Higin pápa és vértanu. Sz. Teleszfor pápa halála után 139—142. viselte a pápai hivatal. Templomszenteléskor sz. misét mondani, a keresztelendők és bérmandók mellé keresztzülöket és bérmaszülöket venni rendelt. 142-ben halt meg, mint vértanu. Vatikánban sz. Péter mellé temettetett el.

Január 12. Vasárnap. Sz. Arkád vértanu. Afrikában, Cezarea városban 260 táján szenvedett vértanúságot. Darabonként vágattak le ujjai, kezei, lábai, szárai. Arkád az iszonyu kínokat hősi türelemmel szenvedte.

(T. b. ny. Legszenyebb Sziv Asszonya társ. és sz. Gyermekség művének tagjai).

Tömörüljünk. Egyesült erővel, Viribus unitis! Ez felséges Urunk jelmondata. Tömörüljünk a társadalmi, s a hitbuzgalmi téren is! Társadalmi téren katolikus körök, olvasókörök, egyletek (kath. legényegylet, kath. betegsegélyző, temetkezési, önszegélyző egyletek.) szövetkezetek (gazdasági hitelszövetkezetek) alakítása, hitbuzgalmi téren ajtatossági társulatok felkarolása által.

A hitéletnek egyik ismertetője az ajtatossági társulatok. De a hitéletnek élesztői is azok. Manapság is, különösen a hitéletnek kell virágoznia, nehogy a vallástalanság teljesen kiforgasson sarkunkból. A hitélet felvirágoztatása végett különös gondunkat képezzék az ajtatossági társulatok.

Sokféle ajtatossági társulat van szép hazánkban. Azok egy részét a társulati naptár az első helyen jelzi szokot, t. i. a melyekben teljes bucsut nyerhetnek a tagok, s a melyek nagyobb fokban vannak elterjedve.

Kivánatos lenne „társulati országos jegyzék” (schematismus,) a melyben községenként lennének felsorolva az illető társulatok. Ez tájékozóul és egyszerűszemind buzdításul is szolgálna a hitélet iránt érdeklődőknek. E Schematismus milleniumi emlékünknél lehetne.

Hogy azonban e Schematismust össze lehessen állítani a „Magyar Néplap” szives olvasóit és más érdeklődőket szeretettel kérjük, sziveskedjenek a szerkesztőséget értesíteni, hogy az általok ismert községekben mifele társulatok, vagy egyletek, egyesületek, körök vannak, és hány tagok van az egyes társulatoknak, egyleteknek, köröknek?

Addig is, míg ez országos jegyzék elkészül, ismerkedjünk meg egymásután az egyes társulatokkal!

Színház és művészet.

M. kir. operaház. Az operaháznak január 16-án nevezetes újdonsága lesz. Ekkor kerül színre a „Balassa Balint” című eredeti magyar opera. A szép dalmű zenéjét Farkas Ödön írta. A „Toldi” című dalművet is beleillesztik legközelebb a műsorba, új szereposztással. A hét folyamán az opera meglehetősen látogatott volt.

Nemzeti színház. A Nemzeti színháznak egy újabb kiváló tehetsége kezd aratni az elismerés babérait: Császár Imre. Még egész fiatal ember és oly rohamosan haladt, hogy reményekre jogosítja kitűnő játéka a magyar színművészetet. Különösen „A dolovai nábob lánya” c. színmű Tarján-ját alakította nagy hatással. A nemzeti színház napról-napra telve van. A nemzeti színházban tegnap szombaton „Alkibiadesz” c. tragédiát adták, ma vasárnap „A nők barátja” kerül színre, holnap hétfőn a „Vizkereszt” c. vígjátékot adják.

Népszínház. Mit szóljunk a régi kedves Népszínházról, a vidék legkedvesebb színházából? Blaha Lujza, Hegyi Aranka, Komáromy Mariska és Kürty Klára ez a kedvelt négy nemzet csalóánya váltakozva teszik érdekessé, széppé, jóvá a népszínház sorát. Legújabb újdonságuk a „Rika” c. kedves operett. Evva Lajost, az igazgatót dicséri az a telt ház, amely a népszínházban virágfakadásig állandóan található. Szombaton „Szegény Jonathánt” adták. Az igazgató vasárnapon az iparos osztály számára délutáni előadásokat is rendezett be. Így ma vasárnap délután „Orpheus a pokolban” Offenbach operettje, este a „Vereshajú” kerül színre.

A Somossy mulató (Nagymező-utca) e havi műsora rendkívül élénk és változatos. Az igazgató első rendű erőket, hivatott művészeket szerződtetett, hogy megfelelőhessen ama programmnak, amit a mulató ünnepies megnyitáskor ígért. A pazar berendezésű mulatóban a közönségnek a legnagyobb kényelmet biztosította. Programjáról közelebb többet.

A nemzeti szalon állandó képkiallítása a hazai festők műveit bocsátja a nagy közönség szemléletére. A tárlat igen érdekes, s noha vannak benne gyengébb művek is, — mindazáltal megfelel annak a célnak, a melyet elérni törekedett. Nyitva van naponta d. e. 9 órától este 9 óráig 30 kr belépti díjjal.

KÖNYVES-POLC.

A „Katholikus Hitvédelmi folyóirat” 12 ik, decemberi füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg: 1. A millenáris év küszöbén. Irta: Keményfy K. Dániel. 2. Barátságos beszélgetések. II. Onokrotalusztól. 3. Műpapok. Irta: Plagiosippus. 4. Katholikus egyetem. Fehérváritól. 5. Megtértek csarnoka. La Ferronays, sz. Alopeus Alexandrina grófnő. Kazacsay Árpád. 6. Protestáns Szemle. XII. Amerikai specialitások. Kálvinista ünnepek. A sűrű erdőből nem látó Erdősy. Esztergomtól. 7. Irodalom: Fraknói V. Magyar kir. kegyurijog. **Ism.** Keményfy K. D. — Bossuet-Acsay: Egyházi beszédek. — Pachtler A. Die Ziele der Socialdemokratie und die liberalen Ideen. **Ism.:** Ernszt S. Lakatos O. Sz. Beszédek. **Ism.:** T. Pelikán Kr. Könyvespolc. 8. Vegyesek. 9. A lelkész titka vagy a gyónási titok sérthetlensége. (Egy iv kath. regénymelléklet). Hetedik iv. Ajánljuk e hitvédői vállalatot a kath.olvasó közönségnek annál is inkább, mert legaktuálisabb kérdésekkel foglalkozik. Előfizetési ára egész évre 4 frt vagy megfelelő sacr. Megrendelhető: a szerkesztőségben. Pozsony, ferenckielnél.

A szerkesztőség üzenetei

P. I. Halas. Csak előre csüggedetlenül. Ha egyszerre nem sikerül is minden jó szándékunk, ne essünk kétségbe. Minden eszmét megérlel az idő. — **Sch. A. Pápa** Címe: méltóságos és föltisztelendő. Székhelye: Győr. — **T. A. Ipolyszécsénke.** A feljutást jövő keddi számban adjuk. — **K. M. Abony.** Biz az éri i botrány volt, mit a rendő ség megérkezésénkor a belügyminiszter *parancsából* csinált. Még az iskolába arra menő kis gyermekeket is taszigálták, ütötték, verték az utcán, s a belügyminiszter az országházban eltagadta. Azt mondta, hogy senkit se bántottak **Igazán** undok módon hazudnak ezek a liberálisok. Nincs olyan kártyavető cigány asszony, kin ki ne tennének. Arcátlan nép! A lapot küldjük.

Közgazdaság.

Krónika. Ujév ünnepén a tőzsde szünetelt. Az a nagy krach, amit a börze életében vártunk, még mindig előállhat. A piac csendes és lanya volt. Különösen nevezetesebb eseményei a közgazdaságnak ezek voltak: a „*Waizenkorn K. és fiai cég,*” ez a nagy pénzintézet fizetésektelen lett. — A híres Fränkel cég bukása több magyarországi céget is berántott. — Az államvasuti díjszabás felemelésének híre jut Bécsen át hozzánk. Az I. osztályon való utazás, a milléniumra

tetemesen drágább lesz, a II-ik csak messzebb utakon mutat fel lényeges árkülömbiséget, míg a III. osztály változatlan marad. — Az osztrák kiegyezés ügyében a szegedi kereskedelmi és iparkamara szépen viselte magát, — az önálló vámterület mellett nyilatkozott legutóbbi ülésében. A kamara a malom-kedvezmények áldatlansága ügyében felirt a kormányhoz. — Bécsben február 20-án tartják a VI-ik osztrák agrárgyűlést. — A cukor finomítók a cukor árat felemelték egy fél forinttal. — A miniszter értesítette Debrecen városát, hogy sertéseket piacra vinni megint tilos. — A piaci árakban kevés változás volt.

P i a c.

Gabnanemek (minőségi súly szerint.) *Buza.* Bányási: 6.05—7.10. Tiszavidéki: 6.70—7.15, Pestvidéki: 6.65—7.10. Fehérmegyei: 6.65—7.10. Bácskai: 6.75—7.20. *Rossz:* 6.10—6.25. *Árpa* talarmány 4.90—5.10; égetni való: 5.40—6.20; sörözdei 6.40—7.80. *Zab:* 5.90—6.25. *Köles:* 5.35—5.70.

Liszt (métermázsánként számítva.) Nullás: 12.20; egyes: 11.70; kettős: 11.00; hármas: 10.20; négyes: 9.60; ötös: 9.30; hatos: 9.00; hetes: 7.60; nyolcas: 5.70; F. számú: 3.60; G. számú: 3.60.

Sorsolás.

A magyar főhitelezet 4 százalékos korona értékű záloglevél inek megajtott sorsolása a következő eredménnyel végződött: 2 drb 10.000 koronás: 664, 1726; 73 darab 2000 koronás:

25	656	958	1127	1119	1609	1817	1959	2031	2152
25	6	1023	316	3531	3532	3536	3687	3798	3989
4	114	4617	480	4758	4926	5106	6281	6300	
6319	635	6351	7801	7802	7811	8310	8311	8701	
8951	10002	10565	10606	10607	10617	12271	12319		
12121	13100	13301	13302	13303	13304	13305	13356		
14362	14363	14373	14374	15491	15492	15493	15500		
15751	15791	15796	15800	16000	16126	16127	16128		
16200	16416	18425	18500	19111	20858	42 drb	200		
koronás:	557	811	856	866	868	869	870		
	871	941	942	1016	1141	1145	1166	1171	
	1182	1249	1612	1805	1806	1861	2209	4126	
	4851	4852	4853	4854	5127	5128	5129	5203	
	5542	6494	6907	6908	6910	6911	6936	7400	
	8926	9543	12516	szám.					

Az 1854-iki államsorsjegyek huzásánál a következő sorozatszámok huzattak ki: 135 168 174 216 340 374 426 471 472 518 683 788 1052 1128 1226 1273 1311 1423 1447 1516 1534 1596 1603 1677 1690 1709 1798 1844 1872 1886 1992 2068 2187 2270 2276 2409 2414 2416 2451 2479 2553 2626 2635 2748 2836 3006 3027 3037 3038 3098 3069 3274 3283 3313 3316 3320 3464 3493 3558 3574 3667 3669 3860 3956 3971. Az ezen 65 sorozatban foglalt nagyobb nyeremények huzása 1896. április 1-én lesz.

A szerkesztésért felelős: **Lepsényi Miklós.**

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számíttatnak. Címmel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarostante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számíttatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

Magyar Néplap
MEZŐGAZDA és KRESTAN
SZERKESZTŐSÉGE
és
KIADÓHIVATALA
BUDAPEST,
Práter-utca 44. szám.
(Óriás-utca sarkán.)

A
Magyar Néplap
most már

20.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

Hirdetéseket

lapunk számára kizárólag a

„MAGYAR NÉPLAP“
kiadóhivatala

fogad el.

Makulatur papiros

m.-mázsánként 6 frt 50 krért kapható lapunk kiadóhivatalában.

Főt. Plébánia-Hivataloknak.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda tisztelettel adja tudomásul, hogy ezentul az összes egyházi nyomtatványokat raktáron fogja tartani, melyek a legjutányosabb árakon lesznek kaphatók. Eddig raktáron vannak és azonnal küldhetők: **Testimonium Confirmationis 100 darab 50 kr.**

Kivonat a születési anyakönyvből 100 drb 60 kr. — Halálózási értesítvény 100 drb 70 kr.

Házassági és Halálózási ürlapok,

magyar szöveggel 25/40 cm. finom erős papírra nyomva: 100 darabja 1 frt 20 kr. ugyanez magyar és latin szöveggel kisebb középerős papírra nyomva 100 darab 1 frt.

Továbbá kaphatók: **községi hitelszövetkezeti tagsági és törlesztési könyvecskék.**

Ezen nagy 8-rétű 8 oldalas, erős borítókkal ellátott könyvecskék darabját 2 krajcárjával adjuk. A „Szent Gellért“ könyvnyomda ezenkívül elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű nyomtatványokat és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plébános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyetek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Sz.-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így is támogatassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetlén támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1895. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent Gellért“ könyvnyomda.